

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto X. — št. 95 Ljubljana, četrtek, 21. aprila 1949 Izhaja vsak dan razen ob petkih Mesečna naročnina din 45.— Cena din 2.—

II. PLENARNO ZASEDANJE CENTRALNEGA KOMITEJA KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Centralnemu komiteju KPJ in tovarišu Titu

Dragi tovariši!

Z drugega plenarnega zasedanja Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije Vam pošiljamo borbene komunistične pozdrave.

Na tem našem zasedanju smo kritično premetrili in analizirali uspehe in napake v delu naših partijskih organizacij od II. kongresa Komunistične partije Slovenije do danes. Sklepi II. plenarnega zasedanja Centralnega komiteja KP Jugoslavije so našim partijskim organizacijam in vsemu našem delovnemu ljudstvu vlili novega poleta; današnje ugotovitve, ki smo jih napravili na temelju teh sklepov ter referatov in diskusije na našem zasedanju, pa morajo odpraviti še zadnje zapreke za še hitrejšo in boljše izpolnjevanje nalog, ki nam jih nalaga Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije.

Komunisti Slovenije obljublamo, da bomo pri svojem delu na vasi, v mestih in industriji še povečali napore za mobilizacijo vseh sil našega ljudstva pri graditvi socializma, kljub imperialističnemu pritisku, ki je posebno občuten ob naši najskrajnejši zapadni in severni meji, in kljub vsem klevetniškim brezprincipelnim in demagoškim napadom na našo Partijo in našo socialistično domovino. Prav to dejstvo nas bo še bolj vzpodbujalo in nas še bolj utrdilo, ker vemo, da je naš boj za socializem toliko pomembnejši in važnejši, ker ga bijemo hkrati z bojem za obrambo principov marksizma-leninizma, za obrambo pravega internacionalizma, proti metodam, ki se ne smejo udomačiti v mednarodnem proletarskem gibanju, še posebno ne med socialističnimi deželami.

Naš Centralni komite s tovarišem Titom na čelu nas je prav zato, ker je vedno dosledno sledil principom marksizma-leninizma, varno vodil skozi vse težave v preteklosti, zato smo neomajni v svojem prepričanju, da bomo pod njegovim vodstvom prebradili tudi to preizkušnjo.

Komunisti Slovenije bomo zato delali še z večjo voljo in poletom in brezkompromisno izločali vse domoljince in slabiče, vse, kar nas ovira na naši poti. Zvesti, da je na čelu naše Partije tako preizkušeno vodstvo, nam bo pomagala preko vseh težav v naši graditvi socializma.

Živel Centralni komite Komunistične partije Jugoslavije!

Živel tovariš Tito, voditelj in učitelj naše Partije in naših narodov!

nalog. Zato morajo izvršiti predvsem naslednje naloge:

a) Zaostri borbo za dnevno izpolnjevanje operativnih planov kakor tudi mesečnih in tromesečnih osnovnih planov; odpraviti neenakomernost v izpolnjevanju planov; zagotoviti izvrševanje celotnega plana po kvaliteti, sortimentu, planiranih proizvodnih stroških in izpolnjevanje finančnega plana.

b) Z večjim poznavanjem ekonomske zakonitosti in gospodarskega sistema v naši državi in z večjo odločnostjo in budnostjo premagovati odpor proti planskim metodam obvladovanja proizvodnje in planski disciplini kot izraz ostankov kapitalistične miselnosti in prakse v direkcijah in podjetjih.

c) Okrepiti pomoč partijskim organizacijam v podjetjih, tako pri reševanju konkretne problematike podjetij in direkcij, kot pri seznanjanju s celotno gospodarsko linijo in z osnovnim posameznim gospodarskim problemom; v organizacijsko inštruktorskem oddelku CK KPS organizirati posebno inštruktorsko grupo za dvig dela partijskih organizacij v zveznih podjetjih in ustanovah.

5. Posebno skrb morajo partijske organizacije in komunisti na ustrežajočem gospodarskem delu posvetiti izvrševanju plana v gozdarstvu in žagarski industriji. Zato je potrebno izvršiti naslednje osnovne naloge:

a) Okrepiti partijske organizacije v gozdnem gospodarstvu in lesno industrijskih podjetjih in jim nuditi v delu vso potrebno pomoč.

b) Zagotoviti potrebno koordinacijo v delu gozdnih gospodarstev, lesno industrijskih podjetij in poverjeništev za gozdarstvo OLO, zagotoviti dosledno in pravilno izvajanje uredbe o obveznih prevoznih storitvah za gozdarstvo in lesno industrijo ter pravilno razdeljevanje obvez za oddajo lesa na posamezne gozdne posestnike.

III.

S področja politično organizacijskega dela sprejema II. plenarno zasedanje predvsem naslednje sklepe in naloge:

1. V celoti se odobrava delo Politbiroja za utrditev KP in očiščenje njenih vrst od oportunistov in malodušnežev, ki so skušali na osnovi Informbiroja slabiti njeno enotnost in odločnost.

2. Podcenjevanje dejstva, da se reakcija na vseh linijah skriva za resolucijo Informbiroja in da je naša v tej resoluciji neko svojo ideološko bazo za oviranje graditve socializma, postaja osnovna centralna nevarnost za delo vseh partijskih organizacij in na vseh področjih dela. Zato je treba voditi dnevno borbo za razkrinkovanje te posebne oblike dela nasprotnikov socializma tako v Partiji, kot v vseh množičnih organizacijah (OF, Zveza borcev, sindikati, LMS, AFŽ, Društvo za kulturno sodelovanje s SZ itd.).

3. Zaostri je treba v vseh partijskih organizacijah odnos do vseh pojavov oportunističnega in malodušja pod krinko Informbiroja in v tem pogledu bistveno utrditi odločnost in brezkompromisnost partijskih vrst.

4. Dvigati samozavest partijskih organov v tej borbi z razvijanjem politično-ideološke zavesti in utemeljevanjem internacionalistične dolžnosti naše Partije, povezovati jo z naglašanjem pomembnosti vloge KPJ v borbi proti vdiranju oportunističnega, malodušja, špekulativnosti in brezprincipelnosti v mednarodno revolucionarno gibanje. V tej borbi se je treba pravilno in samostojno, z zavestjo polne odgovornosti boriti proti mednarodni vojnohujski gonji proti vsem drugim oblikam izkoriščanja resolucije Informbiroja za interese mednarodne reakcije.

5. Še vedno se je treba boriti proti ostankom slovenskih buržoaznih nacionalistično-separatističnih tendenc, ki izvirajo iz ozkega omejevanja na slovenska nacionalno-kulturna vprašanja ter pozabljanja na nujnost osnovne borbe za graditev socialističnega gospodarstva kot baze za razvoj jugoslovanske kulture in kulture jugoslovanskih narodov.

6. Na področju agitacije in propagande je treba posebej opozoriti na samostojno obdelovanje doma

Nadaljevanje na 2. strani.

15. in 16. aprila je bilo v Ljubljani II. plenarno zasedanje Centralnega komiteja Komunistične partije Slovenije z naslednjim dnevnim redom:

1. Delo partijskih organizacij na vasi — referent Miha Marinko.
2. Nekatera pereča vprašanja gospodarske politike — referent Sergej Kraigher.
3. Aktualna politično-organizacijska vprašanja — referent Boris Kraigher.
4. Razno.

Po vsestranski temeljiti diskusiji je zasedanje sprejelo Resolucijo o tekočih nalogah organizacij Komunistične partije Slovenije. Sklenilo je, da se Politbiro CK KPS razširi na 10 članov in izvolilo za novega člana Politbiroja tovariša Vlada Krivica. S plenarnega zasedanja je bila odposlana pozdravna brzojavka Centralnemu komiteju Komunistične partije Jugoslavije in tovarišu Titu.

Resolucija II. plenarnega zasedanja CK KPS o tekočih nalogah organizacij KPS

Na osnovi resolucij II. plenarnega zasedanja CK KPJ o osnovnih nalogah Partije na področju socialistične preobrazbe vasi in pospeševanja kmetijske proizvodnje, o tekočih nalogah na področju gospodarstva ter o tekočih organizacijsko propagandnih nalogah Partije, na osnovi poročil, ki jih je podal Politbiro o delu Partije na vasi, o tekočih nalogah Partije na področju gospodarstva in o aktualnih politično organizacijskih nalogah Partije, na osnovi njegove ocene dela, kritike dosedanjega dela ter kritike slabosti naših organizacij ter na osnovi vsestranske diskusije sprejema II. plenarno zasedanje Centralnega komiteja KPS naslednje sklepe:

I.

V vprašanju dela Partije na vasi ugotavlja plenum, da vključno z znatnim uspehom in napredku tempo razvoja socialističnega združništva vendarle zaostaja za obdobjem razpoloženjem in za tempom v nekaterih republikah FLRJ. To je rezultat nedoslednega izvajanja ekonomske politike CK KPJ na vasi, počasnega utrjevanja oblastnega, upravnega in vodstvenega zadržnega aparata, zlasti pa zanemarjanja utrjevanja in razvijanja partijske organizacije na vasi.

Zaradi tega sklene:

1. Usmeriti vse sile Partije in odgovarjajočih državnih organov na dosledno izvajanje partijske ekonomske politike na vasi, ki stremi za tem, da s planiranimi ekonomskimi ukrepi (okrajnimi in krajevnimi kmetijskimi plani, plani odkupa, politiko vezanih cen, politiko garantirane preskrbe itd.) zagotovi prehajanje vse večjih kmetijskih množic na pot socialistične proizvodnje in da istočasno zagotovi nove vire za prehod kmetijskih produktov v državni preskrbni fond in obenem zagotovi mobilizacijo nove delovne sile iz naše vasi za druge produkcijske panoge.

2. Z okrepljenim političnim delom žigosati in trebiti iz partijskih organizacij oportunistična pojmovanja in nastrojenja, ki so se v vprašanih združništvih vgnezdila v njih. Popularizirati in konkretizirati s primeri na terenu linijo resolucije II. Plenuma.

3. Močneje popularizirati tiste oblike zadrug in panoge kmetijske proizvodnje, ki so primernejše, lažje sprejemljive za kmete, ki so — kakor živinorejske zadruge — tudi izredno važne v naših prilikah.

4. Budno slediti in onemogočiti vse tiste pojave, ki ekonomije v splošnih kmetijskih zadrugah skušajo speljati na linijo navadnih kapitalističnih podjetij, zaradi česar izgublamo iz vida osnovni cilj ekonomije: ustvariti nove socialistične vire za našo preskrbo in ustvariti pogoje za privajanje vseh novih in novih plasti delovnih

kmetov na pot socialistične kmetijske produkcije.

5. Osredotočiti se na ustvarjanje KOZ v kmetijsko močnih predelih, onemogočiti tendence ustvarjanja zadrug za vsako ceno iz vrst kajzarjev, ki so že sezonski delavci v državnih gozdnih gospodarstvih in gradnjah, s čimer odtegujejo delovno silo s socialističnega sektorja.

6. Partijske komisije za delo na vasi, ki so po sklepu II. Plenuma CK KPJ formirane pri CK-jih in okrajnih komitejih, je treba poleg delokroga, ki jim je odrejen v naknadnih navodilih CK KPJ, usmeriti še v to:

a) Da bodo zagotovile koordinacijo vseh sektorjev državne uprave, ki imajo opravka s kmetijskim gospodarstvom, da bodo skupaj z zadržnimi in frontnimi organizacijami smotno in dosledno izvajali našo gospodarsko politiko na vasi.

b) Da bodo pomagale usposabljalni te upravne organe za navedene naloge, da bodo odkrivale in pomagale partijskim komitejem odstranjevati iz vodstvenega aparata tiste, ki iz nasprotnih nagibov nočejo ali niso sposobni dosledno izvajati to politiko.

c) Pozitivni aktivnost partijskih organizacij, jih moralno-politično usposobiti, da bodo trebile iz svojih vrst pojave zaviranja zadržnega gibanja in sabotiranja, da bodo izvajale ekonomsko politiko Partije na vasi, ki je podlaga za socialistično preobrazbo kmetijske proizvodnje; likvidirati kolebljivost in neodločnost članov Partije pri izvajanju te politike.

d) Dvigati število partijskih organizacij po obstoječih in nastajajočih obdelovalnih zadrugah, kakor tudi po splošnih kmetijskih zadrugah, da bi se te cimboldi utrjevale in postopno prehajale na socialistične proizvodne osnove.

e) Odločno odpraviti organizacijsko zmedo, ki je nastala s formiranjem masovnih organizacij (OF, AFŽ) po kmetijskih obdelovalnih zadrugah, namesto da bi celotne vaše masovne organizacije mobilizirali in aktivizirali v boju za socialistično preobrazbo vasi. Ta zmeda vodi do izoliranja aktiva kmetijskih obdelovalnih zadrug od ostalega vaškega prebivalstva, ker dopušča formiranje dveh osnovnih organizacij Osvobodilne fronte na vasi. Organizacija OF na vasi mora postati osnovna množična pozicija naše Partije v boju za socialistično preobrazbo vasi, ki jo moramo usposabljalni in preko nje zagotoviti izvajanje sklepov III. Kongresa LFJ v vprašanih politiki na vasi.

f) Krepite okrajne zadržne centre kot organe operativnega vodstva zadrug.

II.

Na gospodarskem področju se kaže osnovna slabost naših partijskih organizacij in naših gospodar-

skih ustanov, od centralnih republiških ustanov pa do osnovnih partijskih organizacij na terenu, v ozki, suhi praktičistični praksi. Napake in slabosti te vrste kažejo, da ni zadostnega razumevanja splošno ekonomskega značaja nekaterih osnovnih nalog. Tako ni pravilnega razumevanja važnosti borbe za ravnotežje kupnih in blagovnih fondov, kjer ne gre samo za neke nerednosti in nedisciplino, ampak gre za vprašanje nadaljnje socialistične preobrazbe. Dalje se to kaže v dejstvu, da naši odgovorni organi niso razumeli velike važnosti izdelovanja perspektivnih gospodarskih analiz ne samo za vsako posamezno gospodarsko panogo, temveč tudi za vsak okraj in vsako oblast in za vsako gospodarsko področje posebej. Končno se to vidi tudi v pretiranem poudarjanju in precenjenju nekaterih posebnih specifičnih pogojev slovenskega gospodarstva, kar zavaja naše odgovorne gospodarske in partijske organe od mobilizacije vseh razpoložljivih sil za uspešnejši razvoj celotnega jugoslovanskega socialističnega gospodarstva. V boju za odstranjevanje teh osnovnih slabosti in napak v izvajanju gospodarske politike LRS se postavljajo predvsem naslednje naloge:

1. V naporih za čuvanje blagovnih fondov se morajo partijske organizacije boriti predvsem:

a) da se ustvari popoln pregled nad izdajanjem živilskih nakaznic in industrijskih kart ter da se stalno zasledujejo spremembe in vnašajo potrebne dopolnitve glede na gibanje prebivalstva in zaposlenih na področju okraja;

b) da se prepreči vsako samovoljno razpolaganje in izvenrtno trošenje industrijskih proizvodov.

2. Partijske organizacije in komunisti na odgovarjajočem gospodarskem delu morajo poglobiti delo v zvezi z borbo proti rušenju ravnotežja med kupovnim in blagovnim fondom, zagotoviti morajo s svojim neposrednim delom popolno učinkovitost vseh ukrepov, ki se podvzemajo v tem smislu, ter zagotoviti v izdajanju plač in nagrad popolno disciplino na podlagi obstoječih predpisov.

3. Za zagotovitev balansa delovne sile morajo partijske organizacije in komunisti na ustrežajočem gospodarskem delu izvršiti naslednje naloge:

a) Trajno paziti na to, da se vsi ekonomski ukrepi (razdeljevanje živilskih kart, odrejanje odkupov itd.) izvajajo tako, da se razpoložljiva delovna sila povsod racionalno izkoristi, da se mobilizirajo sleherni viri delovne sile, ki se še krijejo zlasti na našem podeželju.

b) Zato razviti živo agitacijo in mobilizacijo delovne sile na vasi, povezano tako s prikazovanjem perspektive pešetnega plana in neposrednih planskih nalog kot neposrednega zboljšanja življenjskih pogojev; ustanavljati posebne frontne brigade kot dopolnilo k redni mobilizaciji delovne sile.

c) Usmeriti vse napore, da se izkoristijo notranje rezerve delovne sile v podjetjih in direkcijah z borbo proti fluktuaciji in za dvig delovne discipline, z odločnimi ukrepi proti dviganju števila neproduktivnega, zlasti administrativnega osebja v direkcijah in podjetjih.

d) Zaostri delo na uvajanju tehničnih naprednih norm in na reviziji že uvedenih norm.

4. Partijske organizacije in komunisti na odgovarjajočem gospodarskem delu morajo obvladati socialistične metode vodstva podjetij in direkcij in premagati suhi praktičizem v izpolnjevanju planskih

II. KONGRES SINDIKATA RUDARJEV JUGOSLAVIJE

Izpolnjevanje in preseganje letošnjih planskih nalog v rudarstvu —
pogoj izpolnitve celotnega plana industrializacije naše dežele

V IMENU CK KPJ IN ZVEZNE VLADE JE KONGRES POZDRAVIL TOVARIŠ SVETOZAR VUKMANOVIČ

V torek se je v Beogradu začel II. kongres Sindikata delavcev in nameščen-
cev rudarske industrije Jugoslavije.

Kongres je začel predsednik centralne
uprave sindikata rudarjev Nikola Jakšić
in pozdravil goste ter delegate. Nato
so izvolili v častno predsedstvo CK KP
Jugoslavije. Izvolitev častnega predse-
dstva so pozdravili delegati in gostje z
navdušenimi vzkliki Partiji, Centralnemu
komiteju in tov. Titu. Navdušene ova-
cije so trajale več minut. Potem so izvo-
lili delovno predsedstvo, verifikacijsko
komisijo in druge organe kongresa.

V imenu Centralnega komiteja KPJ
in zvezne vlade je kongres pozdravil tov.
Svetozar Vukmanović. Govor tovariša
Vukmanovića so večkrat prekinili z vzkli-
ki tov. Titu, Partiji in vladi. Tovariš
Vukmanović je dejal:

Tovariši in tovarišice delegati! Dovo-
lite, da vas pozdravim v imenu Central-
nega komiteja naše Partije in zvezne vla-
de in vam želim popoln uspeh pri delu
vašega kongresa. Na tem kongresu boste
analizirali uspehe in slabosti pri dosega-
nem delu in si pridobili nove izkušnje
v borbi za izpolnitev planskih nalog v
rudarstvu. Vaša dolžnost je, da pridobite
novo znanje in izkušnje s tega kongresa
prenesete v svoje organizacije in pripo-
morete, da bodo postale last vsakega de-
lavca, da jih bodo uporabili pri vsak-
danjem delu v vsakem našem podjetju.
Pridobljeno znanje in izkušnje ne smejo
ostati samo v glavah posameznih delav-
cev, bodisi da gre za vodilne ali navadne
delavce v proizvodnji, kajti od tega nima
nič gospodarstvo nobene koristi. Gospo-
darski voditelji in delavci, ki imajo svoje
znanje ter pridobljene izkušnje samo zase
in jih ne prenašajo na vse delavce, niso
nobeni voditelji, še manj pa gospodarski.
Prav tako ne smejo ostati pridobljene
izkušnje samo pri besedah, v praznem
govorjenju, kajti tudi od tega nima naše
gospodarstvo nobene koristi. Gospodarski
voditelji in delavci, ki se ne bore
za to, da bi uporabili pridobljeno znanje
in izkušnje, niso nikakršni voditelji, ampak
se spreminjajo v navadne klepetulje,
ki znajo navadno lepo govoriti in dajati
prazne obljube, pri delu pa ne pokažejo
nobenih uspehov. Take klepetulje mora-
mo seveda izločiti iz svojih vrst, če se
že ne pokaže, da bi se mogli poboljšati.

Tovariši in tovarišice delegati! Izpo-
lnevanje in preseganje letnih planskih
nalog v rudarstvu zahteva od nas vsa
država, ki gradi v izjemno težkih okoli-
ščinah socializem. Kakor veste, napadajo
našo socialistično domovino hkrati ne
samo zapadni imperialisti, temveč tudi
državna in partijska vodstva Sovjetske
zveze in držav ljudske demokracije. Ra-
zumljivo je, da nas napadajo imperia-
listi, da skušajo z vsemi sredstvi (siste-
matično širjenje zlaganih vest, obreko-
vanj, zastraševanje itd. po imperialistič-
nem tisku) izrabiti ta spor v socialistič-
nem taboru za svoje umazane račune, iz-
rabiti gospodarske težave naše socialis-
tične domovine za svoje kapitalistične
koristi. Toda popolnoma nerazumljivo je,
da v obrekovalni gonji proti socialistični
Jugoslaviji uporabljajo enaka sredstva
tudi vodstva Sovjetske zveze in držav
ljudske demokracije. Zaradi takega polo-
žaja se mora nasloniti naša država pri
graditvi socializma predvsem na svoje
lastne sile. Zato je izpolnjevanje in pre-
seganje letošnjih planskih nalog v rudar-
stvu prvi pogoj za izpolnitev celotnega
plana industrializacije države. Z izpo-
lnevanjem in preseganjem planskih nalog
v rudarstvu bomo zagotovili naši indu-
striji tudi močno surovinsko bazo, brez
katere ni mogoča industrija in za katero
so vsi objektivni pogoji v naši državi.
Nadalje bomo z izpolnjevanjem in pre-
seganjem letošnjih planskih nalog v rudar-
stvu zagotovili državi potrebne devize,
brez katerih ni mogoča industrija in za
katero so vsi objektivni pogoji v naši državi.
Nadalje bomo z izpolnjevanjem in pre-
seganjem letošnjih planskih nalog v rudar-
stvu zagotovili državi potrebne devize,
brez katerih ni mogoča industrija in za
katero so vsi objektivni pogoji v naši državi.
Nadalje bomo z izpolnjevanjem in pre-
seganjem letošnjih planskih nalog v rudar-
stvu zagotovili državi potrebne devize,
brez katerih ni mogoča industrija in za
katero so vsi objektivni pogoji v naši državi.

Nadaljevanje s 1. strani.

čih problemov in na razvijanje
največje kritičnosti do vsega
ustvarjanja na ideološko-politič-
nem kot na splošno kulturnem in
znanstvenem področju. Odločno
razbijati vse pojave mehaničnega
kopiranja od drugod, vse pojave
šabloniziranja in dogmatizma.

7. V organizacijskih vprašanjih
osnovnih partijskih organizacij je
treba ugotoviti kljub uspehu v
številnem povečanju članstva or-
ganizacij, kljub napredku v orga-
nizaciji ideološkega dela, vendar
še premalo načrtno delo na kvali-
tativnem utrjevanju partijskih or-
ganizacij in na njihovem nadalj-
njem sistematičnem številnem raz-
vijanju. Zato je treba ugotoviti slab
razvoj partijskih organizacij v
industriji. Posebej je treba usme-
riti ves partijski aparat na pospe-
šeno sprejemanje novega članstva
Partije v trenutno partijsko naj-
bolj zanemarjenih področjih, zlasti
v področju gozdarstva, gradenj in
železniškega prometa. S tem bomo

Jugoslovanski rudarji častno izpolnili za-
stavljene naloge v rudarstvu.

Tovariši in tovarišice delegati! Čeprav
je ustvaril ta spor v socialističnem taboru
precej velike težave pri graditvi socializma
v naši državi, pa mora vendar dati poziti-
vne rezultate pri reševanju odnosov
med socialističnimi državami. Po mojem
mnenju se morajo le-ti pokazati, če ne
zda, pa vsekakor v bližnji bodočnosti.
Odnosi med socialističnimi državami ne
morejo sloneti na diktatu neke par-
tije, kakor se tudi gospodarski odnosi
med socialističnimi državami ne morejo
opirati na kapitalistično podlago. Zato
je moralo priti prej ali slej do razčišče-
nja teh vprašanj. Sicer bi bila bodočnost
socialističnega sveta, bodočnost medna-
rodnega revolucionarnega delavskega gi-
banja temna. To so čutili in še čutijo
številni komunisti v vseh državah sveta.
Vsi priznavajo upravičenost stališča Kom-
unistične partije Jugoslavije pri raz-
čiščenju nepravilnih in nesocialističnih
odnosov med socialističnimi državami,
vendar niso dovolj pogumni, da bi ta
vprašanja odkrito načeli. Mar je potem
naključje, da je bila naša Partija dovolj
pogumna načeti ta vprašanja? Nel Ni
naključje. Samo partija, ki je bila toliko
pogumna, da je dvignila ljudstvo k obo-
roženju revolucionarni borbi v dne, ko
so bile nemške tolpe pred Moskvo in so
vodstva številnih komunističnih partij
delala »politične priprave« (ki so na-
vadno trajale do prihoda Rdeče armade)
za oborožen. revolucionarno borbo, je
mogla imeti dovolj poguma, da je načela
to vprašanje. Samo partija s tako revolu-
cionarno preteklostjo, kakršno ima naša
Partija, je mogla imeti moralno avtoriteto,
da je začela vprašanje razčiščenja
medsebojnih odnosov socialističnih držav.
Vodstva nekaterih Komunističnih partij
pa so, namesto da bi sprejela načelno
razpravo o teh vprašanjih, posegla po
nečastnih sredstvih, da tajijo revolu-
cionarno preteklost naše Partije, tako da bi
s tem vsaj nekoliko oslabila moč njenih
argumentov pri načelnih vprašanjih o od-
nosih med socialističnimi državami. S
tem si lahko pojasnimo poizkus, da bi
zatajili našo revolucijo, poizkus, da bi
zmanjšali vlogo naše Partije v osvobo-
diteljni vojni itd. Tako je treba razumeti
tudi poizkus, da bi zatajili uspehe naše
Partije pri graditvi socializma v naši
državi. Tako sta n. pr. informbirojevski
tisk in radio zadnje čase poročala, »da
rudarska proizvodnja nasaduje po količini
in kakovosti, zlasti pisanih kovin«.
Ta ugotovitve bi seveda ne bila popolna,
če bi ne dodali še potrebnih komentar-
jev. Tudi komentarji niso izostali. To na-
zadovanje proizvodnje pisanih kovin, pra-
vijo naši vsevidni kritiki, si je mogoče
pojasniti s tem, da rudarji nečejo delati
za imperialiste, ker je Titova klika stopila
na stran imperialistov in prodala
njim strateške surovine, kakor baker,
svinec, cink, antimon, krom itd.

Kako so prišli naši »kritiki« do te no-
ve laži?

Ker je znano, mislijo, da je delavski
razred v Jugoslaviji protimperialistično
usmerjen, kar je popolnoma točno. Ker
pa je zapisano v svetih pisanih in resolu-
cijah, da je Titova klika pristopila k im-
perialistom in ker Jugoslavija trguje s
kapitalističnimi državami ter jim prodaja
baker, svinec, cink — dejstvo, da Sovjetska
zveza in države ljudske demokracije
prav tako trgujejo s kapitalističnimi drža-
vami in jim prodajajo strateške suro-
vine, prav nič ne spreminja stvari, kajti
da to države ni zapisano v svetih knjigah,
da so se pridružile imperialistom — po-
temtakem je pač treba pričakovati, da
bodo jugoslovanski rudarji sabotalni pro-
izvodno v rudarstvu sploh, še posebej pa
pri pisanih kovinah.

V tem svojem računu pa obrekovalci
niso upoštevali samo neke »malenkosti«,
namreč dejanskega izpolnjevanja planskih
nalog v rudarstvu in posebej pri pisanih
kovinah lani ter v prvem letošnjem čet-
rtletju.

Četrtni plan smo letos v rudarstvu
izpolnili, kakor je znano, za 98,2%. Če
primerjamo rudarsko proizvodnjo v prvem

četrtletju 1948 — torej v času pred resolu-
cijo Informbiroja — s proizvodnjo v prvem
letošnjem četrtletju — torej v času, ko
obrekovalci trdijo, da je proizvodnja na-
zadovola — vidimo, da je v prvem le-
tošnjem četrtletju za 26,7% večja v pri-
meri z lanskim v istem časovnem razdobju.
Zdi se mi, da smo lahko s takim poveča-
njem proizvodnje na splošno zadovoljni,
zlasti še, če upoštevamo vse težave, ki
jih z vseh strani povzročajo naši državci.

Kako pa je z izpolnitvijo plana pri pi-
sanih kovinah? (Obrekovalci pravijo, da
plana ne izpolnjujemo zlasti pri pisanih
kovinah.)

Plan proizvodnje surovega svinca je
bil v prvem letošnjem četrtletju uresni-
čen za 111%, rafiniranega svinca pa za
100,6%. (Nismo imeli dovolj kolov za
čiščenje surovega svinca.) Če primerjamo
proizvodnjo svinca v prvem četrtletju
1948, vidimo, da je sedanja proizvodnja
surovega svinca za 40,5% večja, rafini-
ranega svinca pa za 35,9%. Kaj dokazu-
jejo te številke? Te številke dokazujejo,
da so rudarji v Trepiči, Zletovu in Mežici
častno izpolnili svojo dolžnost do socialis-
tične domovine. Te številke prav tako
pobijajo obrekovanja informbirojevskih
pisnov.

Plan proizvodnje surovega cinka smo
v prvem četrtletju letos izpolnili samo
za 96% zato, ker so nam poslali s Če-
škoslovaškega zelo slab samotni material.
Če pa primerjamo proizvodnjo surovega
cinka v prvem letošnjem četrtletju s
proizvodnjo lani, sprevidimo, da je letoš-
nja proizvodnja surovega cinka za 61,5%
večja. Zdi se mi, da te številke ne po-
trebujejo komentarja.

Plan proizvodnje antimona smo v prvem
letošnjem četrtletju uresnili za 99,5
odstotkov, čeprav smo imeli precej velike
težave zaradi pomanjkanja električne
energije, tako da se je proizvodnja anti-
mona v nekem rudniku ustavila nad 20
dni. Če primerjamo proizvodnjo antimona
v prvem letošnjem četrtletju s proizvod-
njo v prvem četrtletju 1948, sprevidimo,
da je letošnja proizvodnja za 27,8% več-
ja. Mislim, da tudi te številke ne potre-
bujejo komentarja.

Plan proizvodnje bakra smo v prvem
letošnjem četrtletju uresnili pri suro-
vem bakru za 99%, pri elektrolitičnem
bakru pa za 97%. Če primerjamo proiz-
vodnjo bakra v prvem četrtletju letos s
proizvodnjo v prvem četrtletju 1948,
sprevidimo, da nismo povečali proizvod-
nje bakra. Zakaj smo tako zaostali pri
proizvodnji bakra? Ministrstvo za ruda-
rstvo je ugotovilo, da proizvodnega plana
za baker v borskem rudniku nismo izpo-
lNILI predvsem zaradi pomanjkanja elek-
trične energije, ki je bilo stalno v vsem
četrtletju — zaradi stalnega nomanj-
kanja delovne sile, ki je bilo tudi obično
v vsem četrtletju; zaradi zelo slabega
dela tehničnega vodstva rudnika lani, ko
se ni posvečalo vprašanju pravilnega
tehničnega odpranja rudnika, ampak je
izkoristilo rudnik po roparskem sistemu;
zaradi zelo slabe organizacije dela v tem
rudniku itd. Zato ni bilo mogoče kljub
velikanskemu prizadevanju rudarjev bor-
skega rudnika povečati proizvodnje ba-
kra v tem četrtletju. Pred tehničnim vo-
dstvom tega rudnika, pred rudarskim ko-
lektivom, ored vsi nam je naloga, ne
dovoliti, da bi letos zaostajali v proiz-
vodnji bakra, ne dovoliti, da bi ta rudnik
zaostajal za vsemi drugimi rudniki v Ju-
goslaviji.

Plan proizvodnje boksita smo v prvem
letošnjem četrtletju uresnili za 120%.
Če primerjamo proizvodnjo boksita v tem
četrtletju s proizvodnjo lani, sprevidimo,
da se je letošnja proizvodnja povečala
za 118,8%. Mislim, da tudi te številke
ne potrebujejo nobenih komentarjev.

Četrtni plan proizvodnje kromove
rude prve vrste je izpolnjen sto odstotno,
kromove rude druge vrste za 107% in
kromovega koncentrata za 103% itd. itd.

Tako govore številke o izpolnjevanju
planov v rudarstvu in posebej pri pisanih
kovinah. Vem, da bodo obrekovalci sku-
šali tahtit točnost teh števil in bodo rekli,
da so sfabricirane v Kidričevem apa-
ratu ali v aparatu ministrstva za ruda-
rstvo (tako so skušali zanikati številke
zvezne planske komisije o izpolnitvi pla-
na za leto 1948). Toda naši rudarski ko-
lektivi v državi najbolje vedo, kako so
izpolnili plan v prvem četrtletju 1948 in
kako so uresnili plan v prvem čet-
rtletju 1949. Naši slavni rudarski delavci
so s svojimi poštovovalnim delom že za-
vrnil obrekovanja obrekovalcev.

Obrekovalci še nadalje trdijo, da po-
pušča vnaša rudarjev v proizvodnji, da
se ustavlja delovni polet itd. Na žalost
naših kritikov in v veselje naših ljudi
sta dejanska poštovovalnost in delovni
polet delavcev v vseh naših rudnikih
pravo nasprotje tega, kar trdijo obreko-
valci. Če primerjamo učinke v proizvo-
dnji pisanih kovin v prvem četrtletju 1949
z učinki novembra 1948 — ko so bili
zelo visoki prav zaradi povečanega tem-
pa in delovnega poleta za izpolnitev let-
nega plana — sprevidimo, da je delovni
polet v Trepiči presegel učinke Janu-
arja za 4% in marca za 9%, da je de-
lovni kolektiv rudnika Zletovo presegel
učinke februarja za 14% in marca za 24
odstotkov, da je delovni kolektiv Idrič-
skega rudnika presegel učinke januarja
za 34%, februarja za 33% in marca za
28% itd. itd. Kakor vidimo, so naši slavni
rudarji tudi v tem demantirali obreko-
valca.

Zadnji čas prihajajo vsak dan iz raz-
ličnih krajev naše države razni vzorci
rud, ki jih delovni kmetje pošiljajo mi-
nistrstvu za rudarstvo v analizo. Tako
so poslali kmetje titograjskega in cetinj-
skega okraja v analizo neke vzorce rud
iz svojih krajev. V ministrstvu za ruda-
rstvo napravljena analiza je pokazala, da
gre za železno rudo. Tudi kmetje iz raz-
ličnih makedonskih krajev so poslali ne-
katere vzorce rud iz svojih krajev. Ana-
liza je pokazala, da gre za bakreno rudo,
za bogata ležišča kamene soli itd.
Tudi kmetje iz raznih srbskih krajev so
poslali razne vzorce rud iz svojih krajev.
Analiza je pokazala, da gre za svinečno-
cinkove rude, oljne škrljavce, bakrene
rude, za premožljive dobre kakovosti
itd. Vojvodinski kmetje poročajo, da je
verjetno, da so na prostoru Apatin—Srbo-
bran bogata nahajališča nafta, ker na
nekaterih terenih sadno dreve ne more
uspevati itd. itd. Vse to kaže, da so
naši delovni ljudje globoko zainteresirani,
da bi čimprej izkoristili velikanska ruda-
na bogastva, ki leže neizkoriščena v ne-
drih naše zemlje. Kako si je mogoče po-
jasniti tako zainteresiranost naših de-
lovnih ljudi? To si je mogoče pojasniti
samo z dejstvom, da se naši delovni lju-
dje globoko zavedajo, kako zelo je od
popolnega izkoriščanja rudnega bogastva
naše države odvisna zgraditev naše in-
dustrije, boljša in srečnejša bodočnost
našega delavskega razreda, delovnih kme-
tov in ljudske inteligence.

Razen številnih uspehov, ki smo jih
dosegli v rudarstvu, smo imeli tudi pre-
cej velikih slabosti, ki so nas ovirale, da
bi dosegli veliko večje in boljše uspehe.
Zato bo treba na tem kongresu anali-
zirati vse naše slabosti in sprejeti ukre-
pe, da jih odpravimo, tako bi mogli do-
seči najboljše rezultate, ki so sploh mo-
gosti v rudarstvu. Dotaknil se bom samo
nekaterih najvažnejših vprašanj.

Prvič. Vprašanje mehanizacije in ra-
cionalizacije dela v naših rudnikih je
najslabša točka pri delu ne samo gospo-
darskih vodstev, temveč tudi partijskih
in sindikalnih organizacij.

Predvsem se ne zavedajo pomena me-
hanizacije in racionalizacije dela, za po-
večanje proizvodnje sploh. Napačno je
mnenje, da bo dotok nove delovne sile
v rudarstvo vzporeden s potrebami in
možnostmi za povečanje proizvodnje, s
potrebami in možnostmi za odpiranje no-
vih rudnikov. Usmertiti se v borbi za
povečanje proizvodnje izključno na po-
večanje delovne sile, bi pomenilo izgubi-
biti bitko. Zato je treba povečevati in
izpolnjevati mehanizacijo vsak dan, v
vsakem podjetju in na slehernem delov-
nem mestu.

Dalje se ne zavedajo pomena, ki ga
imata mehanizacija in racionalizacija dela
za znižanje polne lastne cene. V socialis-
tičnem gospodarstvu omogočata mehani-
zacija in racionalizacija dela povečanje
živilenskega standarda delovnih ljudi,
medtem ko v kapitalističnem gospodar-
stvu s mehanizacijo dosežejo večje pro-
fite posamezni kapitalisti, se več brez-
poselnost in nižja živiljenjski standard
delovnih ljudi.

Dalje se ne zavedajo pomena, ki ga
imata mehanizacija in racionalizacija dela
za ustvaritev pogojev za lažje delo
delavcev, za boljše higijenske delovne po-
goje itd. V stari Jugoslaviji so bile ši-
roke možnosti za kolonialno izkoriščanje
delovne sile, zato pa tudi kapitalistom ni
bilo treba vlagati kapitala v mehanizacijo
naših rudnikov. Tem bolj je potrebno
zda, da čim hitreje mehaniziramo in ra-
cionaliziramo delo v vsakem našem rud-
niku.

Kaj moramo storiti, da bomo vpra-
šanje mehanizacije in racionalizacije de-
la v naših rudnikih čim prej in čim tem-
eljiteje rešili?

Treba se je predvsem usmeriti k last-
nim notranjim rezervam mehanizacije, ki
so skoraj v vsakem našem rudniku. Ana-
liza o stopenj mehanizacije v rudarstvu
je pokazala, da naprave še niso dovolj
izrabljene zaradi slabe organizacije dela,
zastarelega tehnološkega procesa, slabih
produktivnih odkopnih metod, slabe or-
ganizacije in prevoznega sistema, zato
ker so delovna mesta delonconcentrirana
itd. Razen tega je analiza pokazala, da je
v vsakem rudniku več ali manjše šte-
vilno popolnoma neizrabljenih strojev, ki
so shranjeni v skladiščih, čestokrat pa
tudi na prostem.

Kakšne neizkoriščene rezerve meha-
nizacije so v naših podjetjih, lahko vidi-
mo iz nekaterih primerov. V srbskih pre-
mogovnikih so lokomotive izrabljene sa-
mo do 65% po časovnem fondu, izraba
po zmogljivosti pa je še manjša; pnevmati-
čni vrtni stroji v srbskih premogov-
nikih so izrabljeni samo do 48% po ča-
sovnem fondu, izraba zmogljivosti pa je
še manjša; pnevmatični vrtni stroji v
slovenskih premogovnikih so izrabljeni
samo do 21%, po časovnem fondu, izraba
zmogljivosti pa je še manjša itd. Seveda
moramo čimprej izrabiti vse te neizrah-
ljene rezerve, če hočemo napredovati
v borbi za mehanizacijo naših rudnikov.

Nadalje se moramo v vseh naših rud-
nikih odločno boriti za odpravo konser-
vativizma, ki je velik sovražnik mehani-
zacije in je še vedno v mnogih rudnikih
tako pri tehničnem vodstvu kakor pri
zaostalih delavcih. Konservativizem se
kaže v odporu proti uporabljanju strojev
pri delu, češ da so neracionalni in da se
jih ne da uporabiti v naših rudnikih, da
ih naši delavci niso navajeni, da anajo
bolje ročno delati itd. Konservativizem
se nadalje upira uvedbi novih odkopnih
metod in novih tehnoloških procesov, češ
da spremembe niso mogoče, ker že dol-
go delajo na ta način ali da je novi na-
čin neizvedljiv v tem podjetju itd.

Treba je izpolniti in okrepiti nad-
zorstvo nad stroji, izpodbujati in organi-
zirati borbo ter telmovanje za boljše

ravnanje s stroji. Mnogi naši delavci ne
sprevidijo, kako velikansko škodo ima
naše gospodarstvo, kadar se posamezni
stroji izločajo iz proizvodnega procesa
zaradi tega, ker niso pravilno ravnali z
njimi, jih niso pravočasno pregledovali,
popravili itd. Potrebno je tudi, da partijske
in sindikalne organizacije kar najbolj
pojasnjujejo pomen mehanizacije ter va-
rovanja in izkoriščanja strojev, da orga-
nizirajo delovne kolektive v borbi za iz-
piziranje perspektivnih in operativnih pla-
nov mehanizacije, ki jih bo določilo teh-
nično vodstvo rudnika. To pomeni, da
ne sme biti mehanizacija zgolj organ-
zacijsko-tehnično vprašanje, s katerim naj
bi se ukvarjali samo gospodarski in teh-
nični voditelji, marveč da mora biti hkrati
tudi politično-organizacijsko vprašanje,
za mobilizacijo delovnih kolektivov, da
mehanizirajo rudnike; s tem vprašanjem
se morajo ukvarjati partijske in sindi-
kalne organizacije.

Drugič. Uvedba tehničnih norm ter
 uvedba norm na sploh je tudi zelo šibka
točka pri delu gospodarskih vodstev ter
partijskih in sindikalnih organizacij.

Uvedbo norm so razumeli kot izklju-
čno organizacijsko-tehnično vprašanje, s
katerim se morajo ukvarjati strokovnjaki
in tehnični voditelji, ne pa predvsem kot
politično in ekonomsko vprašanje, od
katerega je odvisno povečanje proizvo-
dnje in storilnosti ter s tem dvig živiljen-
ske ravni delovnih ljudi. Posledica tega
pojmovanja je bila, da vprašanja zbolj-
šanja živiljenjskih pogojev in delovnih po-
gojev delavcev navadno niso povezali s
povečanjem norm, marveč z nominalnim
zvišanjem plač in znižanjem norm.

V podjetjih niso spoznali, da je pra-
vilno nagrajevanje po storjenem delu eno
najvažnejših vprašanj za razvoj delovne-
ga poleta in novega socialističnega odno-
sa do dela. Zato še vedno nagrajujejo
delavce ali delavske skupine skupno
zato znižujejo norme, da bi lahko tisti,
ki slabo delajo, zaslužili; zato ne dolo-
čajo norm po možnosti delovnega mesta
marveč tako, da tisti, ki dela na tem
mestu, zasluži določeno plačo itd.

Kolikor se norme utrjujejo, jih na-
vadno določajo na podlagi sedanjega stan-
ja, pri tem pa ne upoštevajo izboljša-
nja delovnega procesa s mehanizacijo in
boljšo razporeditvijo strojev ter naprav.
Vprašanja norm ne rešujejo skupno z od-
praviljenjem ozkih grl, marveč se prav
na ta ozka grla sklicujejo kot na razlog
nižjih norm. Delo po normah ni postalo
živ proces, tako da ob vsakem zboljšan-
ju tehnološkega procesa in uvedbi no-
vih naprav ter delovnih metod ne razvi-
dirajo norm. Razumljivo je, da moramo
te slabosti čimprej odpraviti, za kar se
morajo zavzeti predvsem gospodarska
vodstva, partijske in sindikalne organi-
zacije.

Tretjič. Borba za znižanje polne last-
ne cene je tudi šibka točka pri delu gos-
podarskih vodstev, partijskih in sindi-
kálnih organizacij.

Gospodarska vodstva niso spoznala,
da borba za znižanje polne lastne cene
ni več zadeva kolektiva, marveč vsega
našega gospodarstva in celotne naše dru-
be, kajti znižanje polne lastne cene po-
meni hkrati povečanje naše socialistične
akumulacije. Pomeni ustvarjanje velikanskih
finančnih sredstev in rezerv, ki jih
potrebujemo za nadaljnjo graditev indu-
strije, prometa itd. Čim nižje proizvodne
stroške imajo podjetja, tem več finančnih
sredstev sprostiti, ki jih je mogoče upo-
rabiti drugod — pri graditvi tovarna, že-
leznic, novih rudnikov, za zaposlitev no-
vih delovnih moči itd. Čim nižja je polna
lastna cena, tem cenejši so izdelki naših
podjetij. To pa pomeni, da jih lahko po-
trošniki dobijo po nižjih cenah. Tako
vpliva znižanje polne lastne cene nepo-
sredno na dvig živiljenjske ravni delo-
vnih ljudi. Gospodarska vodstva tudi niso
spoznala, da borba za znižanje polne last-
ne cene ni samo vprašanje, s katerim se
morajo ukvarjati zgolj planerji cen, mar-
več je to vprašanje, kateremu se mora
posvetiti celotni delovni kolektiv. Naši
delovni kolektivi pa tudi partijske in
sindikalne organizacije se pogosto niso
seznanile niti s planom znižanja polne
lastne cene niti z njegovim izpolnjeva-
njem. Če so pa že v posameznih podjetjih
razlagali delovnemu kolektivu nutnost
borbe za znižanje polne lastne cene, so
bile te razlage večinoma abstraktne in spi-
šne fraze brez konkretnega razlaganja
specifičnosti tistih elementov, ki so zna-
čilni za določeni rudnik in ki vplivajo na
znižanje polne lastne cene. Takšen biro-
kratski odnos do borbe za znižanje polne
lastne cene se je kazal tudi v tem, da
niso bili plani za znižanje razdeljeni na
obrate teh podjetij vse do delovnih mest.
Pa tudi operativnih mesečnih planov ni
bilo in niso bili podrobno izdelani za vsa
elemente strukture cene.

Razumljivo je, da moramo čimprej od-
praviti te slabosti.

Tovariši in tovarišice delegati! Z od-
pravo omenjenih slabosti ter številnih
drugih pomanjklivosti v naših podjetjih
bomo ustvarili vse potrebne pogoje za
vsakdanje izpolnjevanje in preseganje
planskih nalog v vseh rudnikih. To je
cilj, ki ga hočemo doseči.

Zivel II. kongres sindikata rudarjev
Jugoslavije!

Zivela Komunistična partija Jugosla-
vije!

Zivel vodja in učitelj naših narodov
tovariš Tit!

Zivela naša svobodna socialistična
domovina FLRJ!

Velika razstava gozdarstva in lesne industrije v Ljubljani bo pokazala velik pomen gozdov za naše gospodarstvo

Danes bo v Ljubljani odprta velika gozdarska razstava, ki bo najširšim množicam ob praznikih — 27. aprila in 1. maju — prikazala, kako velik pomen je imelo doslej njihovo sodelovanje pri urenitvenju plana gozdne proizvodnje. Razstava bo pokazala, kako pomemben je gozdovi, ki morejo in morajo ostati neizčrpni ter nam stalno dajati dohodke za rast blaginje delovnih množic, to ga bomo skrbno obnovljali, kar najbolj razumno iskoriščali in varovali. Zdej nam gozdovi dajejo najpomembnejša sredstva za izpolnitev petletke in zgraditev socializma; z lesom naših gozdov kupujemo najpotrebnejše stroje za graditev industrije. Les je razen rud naša dragocena valuta.

Gozdno in lesno gospodarstvo je zdaj pri nas plansko; to pa pomeni, da začenjamo smotno usmerjati vse njegove pogoje in v zvezi z vsem gospodarstvom. Zato ne bomo iskoriščali les gozdov ob prometenih žilah, kjer so najlažje pristopni; razumno je treba iskoriščati vse gozdne sklade. Pri tem pa seveda upoštevamo, da imajo gozdovi pri nas varovalni značaj, ter da jih moramo stalno z največjo skrbjo obnovljati in varovati. Toda se tem ni rečeno, da bomo gozdove ohranili tudi tam, n. pr. masejke v nižinah, kjer niso prava gozdna tla, ampak le razlatisna. Na račun takšnih gozdov se bo razširila kmetijska površina. Na drugi strani pa bodo morali gozdovi masejke zavzeti mnogo večjo površino, kakor so jo imeli v zadnjih stoletjih. Zato bomo pogozdili Kras. S tem se bo lice kraške pokrajine temeljito spremenilo. To pa pomeni tudi velike spremembe v načinu življenja prebivalstva.

Ko gledamo na iskoriščanje gozdov in na velike naloge gozdne gospodarstva v zvezi z izvozom, ne smemo spregledati, da niso nič manjši naši napor, da bi se povečal prirastek gozdov in čim bolj razširila gozdna površina; da bi gojili čim bolj gozdove povsod in sekali zrel les, kakor tudi, da bi kar najbolj iskoriščali vse lesne odpadke in manj vreden les. Naglasiti je treba, da zdaj pogozujemo na leto celo desetkrat do petnajstkrat večjo površino, kakor so jih pred vojno. Pri pogozovalnih delih pa sodelujejo množice, tako da ne pomagamo množično le pri iskoriščanju gozdov, temveč tudi pri obnovljanju. Pri tem delu ima velik pomen tudi prispevek mladine, celo pionirjev, zaka; saditi gozdna drevesca ni težko delo in se ga je mogoče hitro naučiti. Sodelovanje mladine ima velik vzgojni pomen, ker tako mladina spozna pomen gozdov, jih začne pravilno ceniti.

Čeprav je razstava precej obsežna, saj zavzema dva velika paviljona in vsa razsežna parcelo, je bilo težavno na nji prikazati vsa področja gozdarstva in lesne industrije. Kljub temu so dobile primerne poudarke vse pomembnejše stroke. Prikazano je prav za prav vse — od semen in drevesca v gozdni drevnici, pogozdovanja, gojitve, urejanja in varovanja gozdov, od lovstva, pa do hloda in najrazličnejših lesnih izdelkov, do samih kemičnih izdelkov, eteričnega olja in katrana. Predelovalna industrija je dobro zastopana, čeprav ni mogla pokazati vsega, kar dandanes pri nas že daje, zlasti pa ne izdelkov, ki jih še uvaja.

Na razstavi zasluži pozornost tudi oglarstvo, ker se je pri nas preusmerilo, tako da bomo poslej predvsem pogledovali slabši les in lesne odpadke v prenosnih pečeh. Oglarstvo bo dajalo železarstvu oglje kot delno nadomestilo za kokas, ki smo ga morali doslej uvažati. Razen tega bomo pri pogozovanju lesnih odpadkov in slabšega lesa pridobivali mnogo katrana, ki ga potrebujejo razne industrijske stroke, predvsem kemična in industrija sintetičnega kavčuka. Naši strokovnjaki in oglarji so preskusili vse vrste prenosnih pečeh in končno izboljšali s temeljitimi preureditvami nemški tip. Novo vrsto pečeh je izdelujejo serijsko in kmalu se bo pogozovanje lesa v pečeh razširilo ne le po Sloveniji, temveč tudi po vsej državi. Na razstavi vidimo tudi navadno kopo v prerez. Poleg preurejenega, našega tipa prenosne pečeh je razstavljen tudi francoski tip, ki pa daje samo oglje, ker ne lovi katrana.

Nazorno je prikazano tudi smolarjenje na posajenih borih. Sploh so si urejevalci razstave prizadevali prikazati vse kar najbolj jasno in učinkovito. Toda za nekatere oddelke je bil odmerjen pretesen prostor, da bi bilo mogoče dovolj poudariti pomen posameznih strok ali dejavnosti, zlasti v gozdarstvu. Ze samo raziskovalno delo gozdarskega inštituta — ki na razstavi ni mogel posebej prikazati svojega dela — bi utegnilo zavzeti ves paviljon, če bi hoteli primerno ilustrirati vsa vprašanja našega gozdnega in lesnega gospodarstva. Prav tako ni bilo mogoče podrobno prikazati lesne kemije. V razstavo ni zajeta tudi celulozna industrija in papirnice.

Razstava pa bo nedvomno dosegla svoj namen: poudarila pomen velikih nalog gozdne proizvodnje, zlasti lesa v zvezi z izpolnjevanjem petletke; pokazala, kakšno vlogo ima sodelovanje množic pri delu v gozdovih; nas opozorila na pomen naših gozdov kot stalnega vira surovin in pokazala na bližnje naloge.

SVETOVNI KONGRES PRISTAŠEV MIRU V PARIZU je zgodovinskega pomena za borbo naprednih in miroljubnih sil

Pariz 20. aprila. (Tanjug.) Danes se je začel v Parizu svetovni kongres za obrambo miru. Več kot 1500 delegatov iz 67 držav bo sporočilo kongresu želje približno 600 milijonov mož in žena, ki so se izjavili proti imperialističnim pripravam na novo vojno, za ohranitev miru in vzajemno spoštovanje neodvisnosti narodov.

Ze na kongresu v Wroclawu so se pričele miroljubne organizacije v vseh državah pripravljati na organiziranje enotne fronte miru na svetu. Zarota proti miru in nevarnost novega napada sta vzbudili pri narodih sveta zavest, da je nujno potrebna povezanost pobornikov miru na svetu in enoten nastop naprednega dela človeštva v obrambi visokih načel miroljubnega sodelovanja narodov. Kongres v Parizu bo veličastna manifestacija solidarnosti in pripravljenosti mednarodnih sil miru, braniti svetovni mir pred imperialističnimi napadi. Pariški kongres bo odgovor milijonov in milijonov organiziranih borcev miru na zavajevalne načrte imperialistov in na mrzlično oboroževanje držav severnoatlantskega pakta, ki pripravljajo napad na države socializma in nove demokracije. Narodi sveta bodo na kongresu izrazili željo in pripravljenost, naj bi mednarodna vprašanja reševali z enakopravnimi pogajanjimi in mirnim sporazumevanjem, nikakor pa ne z uporabo sile in oborožene sile vmešavanja. Kongres bo odločno dvignil svoj glas v obrambo organizacije Združenih narodov in nje vloge pri reševanju mednarodnih vprašanj. Delegati

bodo zahtevali, naj vlade vodilnih držav imperialističnega bloka spoštujejo avtoriteto in nacionalno neodvisnost drugih držav in se ne vmešavajo v notranje zadeve malih narodov.

Kongres bo ožigosal imperialistične ekonomske blokade in sankcije proti drugim državam ter se izjavil za gospodarsko sodelovanje narodov na podlagi popolne enakopravnosti brez slehernega pritiska in zapostavljanja.

Nasproti imperialistični politiki hujškanja na novo vojno in organiziranja vojaških podvigov proti demokratičnim državam bo postavil kongres enotnost miroljubnih sil. Za takšno politiko miru in odločne borbe proti vsem kršitvam Ustanovne listine Združenih narodov, proti ogrožanju varnosti narodov so se izjavile doslej vse resnično demokratične stranke, sindikati, organizacije, združenja in celotna napredna svetovna javnost.

Tako politiko so podpirali in podpirajo tudi narodi nove Jugoslavije, ki stoje trdno na pozicijah brezkompromisne borbe za preprečenje imperialističnih načrtov ter z gradivjo socializma spreminjajo svojo domovino

v vedno močnejši činitelj miru, enakopravnosti in demokratičnega sodelovanja med narodi.

Jugoslovanska delegacija je prispela v Pariz

Pariz, 20. apr. (Tanjug.) Včeraj je prispela v Pariz jugoslovanska delegacija, ki sodeluje na evetovnem kongresu pristašev miru.

V jugoslovanski delegaciji so: Josip Vidmar, profesor; Ivo Andrić, književnik; Čedomir Minderović, književnik; Vlado Šestan, član GO Ljudske mladine Jugoslavije; Mitra Mitrović, član GO Antifasistične fronte žena; Nikola Milanović, predstavniki Zveze sindikatov Jugoslavije; Vanja Raduš, kipar; Mihajlo Vučković, vseučiliški profesor.

Člane delegacije so na železniki postaji sprejeli in pozdravili predstavniki veleposlanstva FLRJ v Parizu in predstavniki Zdrženja »Bratstvo in enotnost Jugoslovancev v Franciji».

Obstrukcija francoske vlade

Francoska vlada na vse načine preprečuje tujim delegatom, da bi se udeležili svetovnega kongresa pristašev miru. Sedaj je dokončno zavrnila vstopna dovoljenja delegaciji demokratične Grčije. Francoske oblasti so zadržale na francosko-italijanski meji tri člane italijanske delegacije — Luigia Longa, Ottavia Pastore in Cesara Massina ter jim prepovedale vstop v Francijo.

Jugoslovanski delegat dr. Vilfan podal stališče Jugoslavije v vprašanju bivših italijanskih kolonij

New York, 20. aprila. (Tanjug.) Na seji političnega komiteja Generalne skupščine OZN je razložil stališče jugoslovanske delegacije o bodočem položaju bivših italijanskih kolonialnih posesti v Afriki.

»To vprašanje,« je rekel dr. Vilfan, »je velikega pomena tako za prizadeta ozemlja kakor tudi za mir in mednarodno varnost. Prejšnje razprave so pokazale, da je obstajala soglasnost, da bi uporabili glede bivših italijanskih kolonij skrbniški sistem Združenih narodov na podlagi Ustanovne listine, toda razpravljanje o tem vprašanju se zavlačuje, rešitve pa ni.«

Jugoslovanski predstavnik je nadalje poudaril, da bi bilo treba rešiti uso- do bivših italijanskih posesti po »željah in blagostanju prebivalstva v korist miru in varnosti,« kakor je to določeno v mirovni pogodbi z Italijo, in zatrdil, da hoče nasprotno angloameriški predlog razkosati ta ozemlja med ZDA, Veliko Britanijo in Francijo, ne glede na poročilo komisije štirih sil, v katerem je rečeno, da se prebivalstvo odločno upira kakršnemu koli razkosanju teh ozemelj.

Dr. Vilfan je nato opozoril na prave nagibe angloameriškega predloga in rekel: »Danes smo pričeli nove delitve afriške celine, ki spominja na kolonialno delitev v drugi polovici XIX. stoletja. Razlika je samo v tem, da hočejo sedaj ta načrt ukanoniti s pomočjo Generalne skupščine OZN. Delegacija FLRJ, ki je dosledna v svojem protimperialističnem stališču, odločno nasprotuje anglo-

amerškemu predlogu, o katerem misli, da je izraz in sad te politike.«

Dr. Vilfan je nato omenil poročila ameriškega tiska, v katerih se odkrito govori o vojaškostrateškem pomenu bivših ital. kolonij v okviru ameriških načrtov za razširitev mreže vojaških oporišč in poudaril, da je delegacija FLRJ dosledna v svojem stališču proti vojnohujskaski politiki pripravljanja nove vojne, odločno proti angloameriškem predlogu. Pod krinko ciljev in načel OZN, je rekel Vilfan, hočejo izvajati politiko, ki ni v skladu z interesi miru in mednarodne varnosti v tem delu sveta in lahko prinese namesto blagostanja samo nesrečo prebivalstvu teh ozemelj.

Jugoslovanska delegacija odklanja angloameriški predlog o razdelitvi bivših italijanskih kolonij. Prav tako ne more sprejeti francoskega predloga, naj bi bivše italijanske kolonije vrnil Italiji, kajti italijanska vlada je popolnoma povežala svojo politiko s politiko angloameriškega bloka. Na podlagi citata iz nedavne izjave, ki jo je dal za tisk italijanski zunanji minister Sforza, je dr. Vilfan izrazil prepričanje, da bi predaja bivših italijanskih kolonij Italiji v skrbstvo pomenila dejansko njihovo izročitev ZDA.

Dr. Vilfan je nato izjavil, da ima jugoslovanska delegacija še en razlog, za-

kaj je proti temu, da bi izročili bivše italijanske kolonije pod skrbstvo Italije. Ta razlog je, da italijanska vlada ne izpolnjuje določb mirovne pogodbe glede pravice slovenske narodne manjšine v Italiji. Italijanska vlada ne priznava slovenske manjšinske pravice do narodnega jezika. Na vse mogoče načine onemogoča njegovo uporabo. Preprečuje kulturni razvoj te manjšine in preganja vse tiste, ki uporabljajo materin jezik. Torej ni ritkakega poročila, da bo italijanska vlada omogočila politični gospodarski, socialni in kulturni razvoj prebivalstva pod skrbstvom.

Zato ostaja, je poudaril dr. Vilfan, samo sovjetski predlog, ki je pri današnjem mednarodnem stanju najboljše rešitve, ker temelji na skrbniškem načelu za vse bivše italijanske kolonije in ni ovira za razvoj v teh kolonijah. Nadalje je treba upoštevati abesinske koristi in dati Abesiniji izhod na morje ter možnost za gospodarski in politični razvoj.

Dr. Vilfan je končal z izjavo, da bo delegacija FLRJ podprla predlog Sovjetske zveze.

Z VSEGA SVETA

NEW YORK. — Te dni je bila v Fantxu (Arizona) konferenca Američanov mehiškega rodu, ki žive v državah Colorado, New Mexico, Arizona in Kalifornija. Na konferenci so sklenili, da bodo v ZDA ustanovili mehiško narodno organizacijo. Prav tako je bil sprejet program, v katerem pozivajo k borbi proti ameriškim oblastem, ki prisiljajo ravnanje z mehiško narodno manjšino. V hrvaški tisk so jo udeleženci poslali bivšemu predsedniku Mehiške Cardenasu, obljubljajo vsestransko podporo Cardenasu, ki se trudi, da bi organiziral kongres držav Latinske Amerike za obrambo miru.

LONDON. — Po poročilu dopisnika »Daily Telegraph« iz Washingtona je ameriški kongres opozoril, da bo uprava za gospodarsko sodelovanje prepovedala nakup pšenice v Kanadi, dokler bodo imeli v ZDA presežke pšenice. Dopisnik dodaja, da je kanadski izvoz februarja znatno nazadovol, do čim je vvoz narastele slasti iz ZDA.

LONDON. — Glasilo sindikata britanskih delavcev igrovske stroke »New Down« vraja Crippsov proračun. List pripominja, da je omenjeni sindikat zahteval ukinitelj davka pri nakupu predmetov najširše potrošnje in pizeh in razloga, da bi odstopil od te zahteve, ki jo bo podpir vsakdo, ki ve, kako se mora delovni človek boriti za obstoj družine. Cripps tega ne upošteva, še več, veča bremena in delna cena najbolj nužnih življenjskih potrebščin.

NEW YORK. — Po poročilih tiska iz Montevidea sta komunistična člana urugvajskega kongresa Enrique Rodriguez in Julia Arvello prebrala v kongresu izjavo Komunistične partije Argentine, v kateri je rečeno, da argentinska politija muči pripornike, da bi jih tako prisilila k priznanju. Julia Arvello je izjavila, da je politija v Buenos Airesu pri mučenju telefonski, ki jih je aretirala med slavnko, uporabljala elektronični sok. Komunistična partija Argentine postava narodna ameriških držav, naj protestirajo proti temu evropeju posepu.

II. KONGRES SINDIKATA RUDARJEV JUGOSLAVIJE

Pozdrav Ivana Bož čev ča

Po govoru tovariša Svetozarja Vukmanovića je kongres pozdravil v imenu Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije Ivan Božičević, generalni sekretar centralnega odbora. Poudaril je kretar pomen in vlogo rudarskih delavcev v borbi za izpolnitev petletke, plana in druzetrikacije in elektrifikacije naše države. Naglasil je glavno pot, ki so jo naši rudarji skupno z drugimi delovnimi ljudmi naše države prehodili od osvoboditve

do danes, njihove velike napore pri sistematičnem povečevanju proizvodnje in storilnosti.

V imenu delovnega kolektiva premo-govnika v Brezi je sporočil kongresu rudarske pozdrave znani udarnik in imetnik reda dela rudar Alija Sirotnanović.

Nato je predsednik centralne uprave sindikata rudarjev Jugoslavije Nikola Jakšić poročal o delu sindikata rudarjev od I. do II. kongresa.

izzvati novo vojno. Rudarji naše države se skupno z vsem delavskim razredom in narodi Jugoslavije vztrajno in nenehno bore za zgraditev socializma v Jugoslaviji in za prijateljsko sodelovanje med narodi, prepričani, da bodo zmagale sile miru in napredka, propadla pa imperialistična vojnohujskaska politika. Jugoslovanski rudarji pošiljajo svetovnemu mirovnemu kongresu plamteče pozdrave in izražajo svojo popolno solidarnost z njegovim delom.

BRZOJAVKA PRIPRAVLJALNEMU ODBORU ZA KONGRES PRISTAŠEV MIRU

S kongresa rudarjev so poslali pripravljalnemu odboru za mirovni kongres v Pariz naslednje brzojavke:

»Izražajo globoka čustva vseh delovnih ljudi rudarskih in topilniških podjetij naše države, pozdravljajo II. kongres rudarjev Jugoslavije pobudo za sklicanje svetovnega mirovnega kongresa v prepričanju, da bo kongres pomagal borbi naprednih in resničnih demokratičnih sil človeštva s Sovjetsko zvezo na čelu za pravičen mir na svetu in proti vsem tistim, ki sledčepajo vojne pakte in skušajo

BOOMIR MAGAJNA: ELEGIJA

Včasih, v tihih nočeh, se bude spominati: V sobo prihajajo tiho, tiho veliki svetli liki, padli tovariši: Peter Deržaj, Ivan Campa, Ivan Rob, Stevo Bencić, Janko Zrnce in vrsta drugih, ožjih tovarišev iz velike borbe, ki so domovini dali vse, kar so imeli, tudi svojo kri. Ta beseda, tolikokrat zapisana že in nikoli doživeta v vsej silnosti, ki jo skriva v sebi: kri, to se pravi: dati svoje življenje, to se pravi: zapustiti svoje drage, to se pravi, živovati tiho in v tisoče lepih ur, ki bodo prihrajene drugim, ne veseliti se z drugimi rasti svojega ljudstva.

Prihajajo v sobo Vojko, Tomšič, Bračić, Marok, Stane... Bolečina zaorje v dušo, stisnejo se zohje, stisnejo se ustnice, zasolze se oči in misel postane kot omotična — ne more vsezt doumeti. Razen Vojka sem jih poznal iz obraza v obraz, srečeval sem jih, videl sem jih živeti. Kot orjaški živi film drve skozi duševnost dogodki, podobe: Tomšičeve velike, dobre, sanjave oči, energične geste Bračićeve, veseli Marokov smeh, tako strogi in istočasno otroško dober Stanetov pogled.

Vojka nisem poznal, sem rekel. Ali je to res? Tega mladenci, ki smo ga videli tudi tisti, ki ga nikoli nismo srečali. Njegova podoba je živela v mislih in čustvih tisočih in tisočih fantov specialnih kompanij med Verono in Falermom, po Siciliji in Sardiniji, Kli-

cala in vabila je in tisočero jih je poslušalo glas, sledilo svetli podobi, odhajalo na daljnjo pot po polotoku proti soškim goram, proti kraškim planotam, čez Adrijo, da se pridružijo borcev. — Njegova podoba je živela v vsakem primorskem dekletu, v vsaki primorski materi, v vsakem primorskem otroku. Kako bi ga ne poznal, čeprav ga nisem gledal iz lica v lice. Ali nisem stal blizu njegovega doma, kjer je ležala njegova sestrica, zaklana od sovražnikov? Umirajoča zver je vedela, kaj je bil Vojko, da je bil med tistimi, ki so vodili svoje ljudstvo in prepričali, da bi zver-zmaj zavladala nad našo zemljo. Umirajoča zver se je maščevala nad mladim dekletom. Kako bi ne poznal Vojka in njegovih.

Veliki svetli liki prihajajo v sobo drug za drugim — vojaški partizani in njih komandanti — vojaški tovariši med seboj. Počasi se umika bolečina veseli misli: Glej jih, prav taki so kot so bili in še svetlejši, polni veličine. Saj niso umrli. Nikoli ne bodo mogli umreti. Večnoživi so — nikoli ne bodo mogli od nas — vsi so med nami in v nas samih, še vedno borci, še vedno komandanti v srcih svojega ljudstva, še vedno svetla luč, ki kaže pot naprej. Kako lepo, veliki tovariši je bivati s svojimi mislijo in srcem med vami. In ti, Vojkova sestrica, ki še nisi doživela ljubezni mladega dekleta, dokler je

tvoje telo še hodilo po zeleni Vipavski dolini, danes si večno živa med nami. Danes so vsi mladi naše dežele zaljubljeni v tvojo lepo podobo. Tisočero pionirjev in pionirk se zbira okoli tebe, kot bi jim bila mati.

Ze dolgo je tega, ko me je urednik Ljudske pravice zaprosil: »Poznal si Staneta, napiši nam novelo o njem.« Obljubil sem, razgrnil pole papirja pred seboj enkrat in dvakrat. Misel je drvela skozi zgodovino ljudstev — iskala med voditelji upornikov po vseh kontinentih zemlje. Vračala se je in vračala nazaj na našo zemljo, potovala po nji od daljnjih koroških gor do Gorjanec in končno je trudna omagala ob polah besega papirja. Ali je mogoče napisati novelo o komandantu vse slovenske vojske v veliki osvobodilni borbi? Če bi rekel: Napiši roman, 1200 strani obsegajoč in vzemi si 10 let časa za to — bi bilo mogoče povedati nekaj, »prav nikakor še ne vsega.

Danes je tako lep dan, pomlad se budi vsepovsod, sonce sije s polno močjo in oblaka ni nobenega na sinji modrini neba. Kako rad bi danes zbral okoli sebe, tisočero in tisočero živih in padlih junakov, ki jih je Stane vodil, in jim rekel: »Glejte, želijo, da bi bilo kaj napisanega o Stanetu, kajti Stane prihaja v Ljubljano, v glavno mesto naše republike.«

V novembru 1944 sva stala z bolničarko Marijo pred ambulanco na Paki. Tam iz gozda onkraj Lovke se je

zaslišala eksplozija mine in kmalu nato eksplozija druge. »Nesreča je,« je vzkliznila Marija. »Nesreča,« sem ponovil jaz. Zgrabila sva torbe s sanitetnim materialom in tekla skozi vas in po klancu navzdol proti cesti. Pa že je pridrel jezdec nasproti: »Hitro, hitro v glavni štab... Stane...« In že je oddirjal v drugo smer. Ves čas sva tekla z Marijo po cesti in po tisti poti, polni vlažne ilovice v gozd. Pa komaj sva pritekla do prve barake, sva že videla, kako so ga nesli. Poslednjič sem se ozrl v njegov obraz, iz katerega so strmele oči, polne bolečin in trpljenja, nekam daleč. Zdravnik Bogdan, ki je šel poleg, je vzkliznil: »Hitro v barake k drugim!« Sicer vedno mirni in dobrodušni Bogdanov obraz je bil takrat ves prepreden. »Stane je,« sem vzkliznil jaz. »Stane je,« je zaseptala Marija in sva planila v barako k Roku, ki je klel in škrtal od bolečin. — »Tudi Ambrožič,« je klical nekdo. »Pri Ambrožiču je že Luka ali Igor,« je odgovoril drugi glas...

Večer je legal nad glavni štab. Nihče ni delal. V trumah so stali oficirji, kurirji, šiferke po blatnih stminah med barakami in čakali vesti... »Umira...« Drugi kurir: »Slabo, umira...« Tretji kurir: »Skrbite tudi za mojega otroka,« je rekel. Nihče ni mogel delati, stali so tam, tovariši in tovarišice in si skrivaj brisali solze, ki so jim silile iz oči: otroci, ki jim je umiral oče. — Na Paki je stala postrojena zaščitna

brigada. Pridrvel je Viktor na konju: »Tovariši, naš Stane je umrl.« Med brigado je nastala dolga tišina in nato so se začeli razhajati v svoje skednje s sklonjenimi glavami. Viktorjeva hećkica Vikica in sinček administratorke Marje Janežek sta slonela ob delbu starega oreha in tiho jokala. Na klancu me je srečal major ruske mislje zdravnik in mi stisnil roko v sožalje: »Stane,« je rekel in šel potri po klancu navzgor. »Nočem verjeti, da je Stane umrl,« je rekel kmet Springer v Petrovi vasi, ko sem šel mimo. Prihitele so pred hišo žene: »Ali je res umrl?« »Res,« — »Kaj bo sedaj z nami?« — »Ne bojte se, pogumne fante je vzgojil, da bi se imele kaj bati. Še bolj se bodo ob njegovem spominu borili odle. V Miheli vasi je zaseptalo deklet: »Kaj bi sedaj, ko je Stane umrl?« — »Ni umrl, lepa Anka! Tisti, o katerem so že v njegovem življenju skladali in prepevali pesmi po vseh slovenskih pokrajinah, ne more nikoli več umreti.«

Ni bilo doline in dolinice po slovenski zemlji, po kateri bi tiste dni ne izgovarjali njegovega imena. Blagor človeku, ob katerega smrti žaluje vse ljudstvo. Sovražniki pa niso žalovali. Hudobno veselje se je prikradlo v njihove misli in s tem veseljem napačni računni. Z velikimi tolpami so planili v Belo Krajino. Stanetovi fantje pa so pokazali, da jih še vedno in še bolj živo vodi njegov veliki duh. Posejali so doline tja do Koprivnika s trupli sovražnikov.

Razprava proti bolgarskim vojnim zločincem v Nišu

Vojni zločinec Aleksander Dočev je imel po vojni v Bolgariji visoko funkcijo

Beograd 20. aprila. Na procesu proti bolgarskim vojnim zločincem v Nišu so prišli na dan zanimive podrobnosti o delu obtožencev po vojni. Obtoženi Aleksander Dočev je dovršil gimnazij in srednjo tehnično šolo, vojno akademijo in vojno učilišče, razen tega pa je študiral pet semestrov ekonomskih socialnih ved. Do leta 1946. je bil v bolgarski vojski podpolkovnik, potem pa je bil preveden v rezervno. Iz njegovih osebnih podatkov je razvidno, da je kot zakrknjen vojni zločinec služil ne le bolgarski fašistični vojski, marveč tudi v domovinsko frontovski Bolgariji in da je bil na visokem položaju, dokler ni bil preveden v rezervno. Za vse zločine, ki jih je zagrešil med okupacijo v Srbiji, pred sodiščem domovinsko frontovske Bolgarije ni odgovarjal.

Drugi obtoženec Angel Popov je zloglasni agent obveščevalne službe, ki je osebno sodeloval pri mnogih zločinih. Bolgarsko ljudsko sodišče ga je po vojni obsodilo za vse zločine v Srbiji na 15 let težke ječe, toda odsedel je samo okrog dve leti, potem pa so ga na podlagi tako imenovane amnestije Dimitrova izpustili.

Preden je bila prečitana obtožnica, so obtoženci s svojimi predlogi skušali proces zavleči ali odgoditi. Dočev je predlagal, naj bi zaslišali kot prič njegovega neposrednega starejšega iz časov okupacije Stojko Ivanova, o katerem je povedal, da je bil še nedavno v bolgarski diplomatski službi v Rimu. Javni tožilec Djurić je rekel, da Ivanova ne morejo pozvati pred sodišče, da pa bi bilo zelo zaželeno, da bi stopil predne, toda ne bil bi prič, marveč bi moral stati pred sodiščem kot vojni zločinec.

ZASLIŠEVANJE OBTOŽENEGA ALEKSANDRA DOČEVA

Čitanje obtožnice je večer sledilo zasliševanje obtoženega Dočeva, ki je izjavil, da se glede prvga dela obtožnice, ki zadeva akcije bolgarskega okupacijskega korpusa v Srbiji, ne čuti krivega. Obtoženec je bil do 6. avgusta 1942 načelnik obveščevalne sekcije pri bolgarskem okupacijskem korpusu, pozneje pa je bil dodeljen bolgarski vojni obveščevalni službi v Rumuniji. Na predsednikovo vprašanje, ali je bil šef bolgarske obveščevalne službe v Srbiji, se je skušal obtoženec izmikati. Končno pa je priznal, da je podatke o narodnoosvobodilnem gibanju pošiljal komandantu bolgarskega

korpusa in mu hkrati predlagal ustrežajoče ukrepe.

Obtoženec je priznal, da je poleti 1942 sodeloval pri akcijah čiščenja v Srbiji, kjer je bilo takrat mnogo partizanskih odredov. Na predsednikovo vprašanje, ali mu je bilo znano, da se pri teh akcijah dogajajo primeri umorov, požigov, posilstev žena in ubijanja otrok, je obtoženec odgovoril, da mu je znan samo primer, ko je bila požogana val Vojniki. Priznal je, da je sodeloval pri odkrivanju organizacije narodnoosvobodilnega gibanja v Nišu in Kruševcu in da je bil navzoč pri zaslišanjih. Primeri mučenja pri zaslišanjih so mu znani, pravi pa, da airtiranec v njegovi navzočnosti niso mučili.

FIZKULTURA

Kako so kolesarji tekmovali v stari Jugoslaviji in kako danes

Nekoliko misli ob priliki etapne dirke - 1. maj

Preden pridemo k samemu opisu kolesarskega tekmovalstva, se moramo seznaniti še z nekaterimi pripombami. Vedeti moramo, da je kolesarski šport eden najlepših, toda prezreti ne smemo to, da je ta športna disciplina najtežja. Od dihačev zahteva mnogo fizičnega napora in ječlene volje. Kolesar-dirkač se mora maršmetu odpovedati. Živeti mora zmerno. Redno mora trenirati skozi leto, da se bo vrnil med najboljše. Ta šport zahteva poleg fizičnega napora tudi mnogo poguma in duševne vrline. Na tekmovalnih proгах, ki so dolge več kot 100 km in na katerih traja tekma po več ur, se znajde kolesar, predvsem še se vozi v večji skupini in situaciji, iz katere se izmota samo s prisotnostjo duha. Za vse to je potrebno mnogo treninga. Zato vidimo med kolesarji-tekmovalci samo ljudi, ki so fizično razviti in železnihi živcevi. V tej disciplini srečamo samo delavce, kot na primer mehanike, zidarje, mizarje itd., le redkokdaj ljudi strokovno izobrazbe, ki zahteva manj fizičnega napora.

Kako smo tekmovali v stari Jugoslaviji in kakšno bodočnost je imel dirkač? Ugotovili smo, da v tej disciplini močno prevladujejo ljudje kot na primer mehaniki, zidarji, mizarji itd. To so delovalci ali proletarci, kakor pravimo takim ljudem v kapitalističnih državah. Aktivno udeleževanje kolesarja-tekmovalca ni bilo odvisno samo od njegove volje. Da se lahko udeležoval v tej disciplini, ki poleg fizičnega napora zahteva od posameznika precej finančnih sredstev, je bilo odvisno od tistih nevidnih zakonov, ki so delovali v kapitalistični Jugoslaviji.

Ko je kolesar kljub težkim gmočnim razmeram urodil kolo in prevozil na troninjah več tisoč kilometrov, kot na primer leta 1929, ko je moral dirkalec, preden se je smel udeležiti državnega prvenstva, absolvirati 5000 kilometrov dirke. Kor pa je delodajalec trafil delovni čas, mu je leta službo odpovedal. Na ta način se je kolesar znašel med brezposelnimi in s tem zaključil svojo športno kariero. Večkrat se čuje, da v kapitalističnih državah kot na primer v Italiji, Franciji in drugih, podpirajo kolesarje

tovarne gumijastih izdelkov ter koles z visokimi donornimi nagradami. Res je, da jim dajejo nagrade, toda najboljšim, tistim, za katere so prepricani, da bodo med prvimi na cilju. Le v tem primeru lahko poročamo hrupno propagando, da je ta in tam zmagal samo zato, ker je vozil na kolesu njihove tovarne ali se posluževal njihovih gum.

V novi Jugoslaviji smo popolnoma prekinili z običaji in razmerami, ki so bile tako značilne za kolesarje in druge športe v stari Jugoslaviji. Pri nas v Titovi Jugoslaviji ima kolesarski šport vse možnosti, da se razvije do tiste višine, ki mu po obsegu in zanimanju tudi pripada. Jasno je, da se bodo iz množice dvignili posamezniki, ki nas bodo častno zastopali na mednarodnih tekmah, kot so nas na primer v minulosti.

Kakor ostali športniki se tudi kolesarji borijo s težkočami. Ta šport zahteva poleg gum (fabularijev) tudi mnogo nadomestnih delov in to specialnih. Vse to smo v stari Jugoslaviji uvažali, kakor ostale izdelke. Naša država se je že v maršmetu osamo-svojila. Sedaj, ko v drugem planskem letu gradimo predvsem težko industrijo, ustvarjamo tudi pogoje za izgradnjo tovarna za izdelavo koles, ki ne bodo po kakovski dosegli samo izmuznake višine, temveč jo bodo po zamisli kolesarjev-novorajev in racionalizatorjev močno preselili.

Naša država, kakor tudi sindikalna organizacija, polagajo vsem športom veliko pažnjo in prav tako tudi kolesarstvu. Centralni odbor Zveze sindikatov Jugoslavije je že lani ob priliki I. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije s Kolesarsko zvezo Jugoslavije organiziral etapno kolesarsko dirko. Prav tako sta letos Centralni odbor Zveze sindikatov Jugoslavije in Kolesarska zveza Jugoslavije organizirala osmotedniško kolesarsko etapno dirko ob priliki prvega mejnaja. Start dirke bo v Pulju, t. j. na krajini jugozapadni točki naše države, ob obali našega sinjega Jadrana, odkoder bo šla proga preko Opatine, Ljubljane, Celja, Zagreba, Bihaca, Jajca, Sarajeva, Titovih Ulic, v Beograd, kamor bo prispela 8. maja. P. E.

Danes mednarodna nogometna tekma Basel (Švica) : Ljubljana

Kakor smo že poročali, gostuje te dni po Jugoslaviji sindikalno nogometno društvo moštvo St. Johann iz Basla (Švica). V nedeljo so igrali z beograjskim Metalcem, v ponedeljek pa so nastopili proti reprezentanci Novega Sada. Svojo tretjo tekmo pa bodo gostje odigrali v Ljubljani na stadionu Odrada proti sindikalni reprezentanci Ljubljane, ki bo sestavljena iz naslednjih igralcev: Benzik, Medved, Rupar, Čehovin, Perharič, Žumber, Razbornik, Fajon, Kumar, Keržan, Hacler, Žigon, Dobnik, Nagode S., dr. Lintner. Pričetek glavne tekme bo ob 16.30, predtekma, v kateri se bodo pomerili mladinci ljubljanske Železničarja in zagrebške Lokomotive, pa se bo pričela ob 15.30.

Ker vlada za današnjo tekmo veliko zanimanje, so vstopnice v predprodaji v Fizičnem magazinu (pasaža Nebotičnik).

II. zvezna liga

Sarajevo : Odred

V nedeljo popoldne bo na Izriški Odrada ob Tyršov cesti odigrana prvenstvena tekma II. zvezne lige med moštvo Sarajeva in domačega Odrada. Ob moštvi bosta pokazali lepo igranje, saj Sarajevo ni izgubilo še niti ene tekme v prvenstvu, a Odred bo nastopil v najboljši postavi. Moštvo Odrada bo zastavilo vse sile, da bo to tekmo odločilo v svojo korist ter se tako z dvema nadaljnjimi dragocennimi točkami borilo za šim boljši plasman na tabeli II. zvezne lige.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje dne 20. aprila:

Včerajšnja nevihtna fronta je danes dosegla Bosno in Vojvodino vendar se razkradla. Nova hladna fronta je danes nad Nemčijo in bo jutri prešla Slovenijo. Nad Atlantikom se razvija na valovih arktične fronte močan padeo zračnega pritiska, ki bo v dveh dneh prešel Evropo in sprožil polarni vremenski režim.

Vremenska napoved za četrtek, 21. aprila: Proti jutru nekaj dežja, zlasti na Štajerskem in v Alpah. Čez dan postopno izboljšanje do popolne razjasnitve in močnejši jugozahodni vetrovi. Dnevna temperatura nekoliko nižja v noči na petek nove močnejše padavine in nadaljnja ohlaiditev.

Prvenstvo Slovenije v boksu bo v nedeljo in ponedeljek 24., 25. t. m.

Zelo uspešnim okrajnim prvenstvom v boksu bo v teh dneh sledilo republiško prvenstvo Slovenije v boks. Okrajna tekmovalna, predvsem pa tekmovalna za prvenstvo Ljubljane so pokazala, da smo temu borbenemu športu posvečali preveliko pažnjo, na drugi strani pa so se vrste boksarjev izpopolnile z novimi kadri za reprezentativni fiktulturniki, ki bodo v vestimni vojnami lahko častno zastopali to borbeno disciplino tudi na večjih javnih nastopih. Prav poseben razmah je zapaziti v Narodni milici. Šele pred kratkim ustanovljena boks sekcija SD Miličnika je na tekmovalju za prvenstvo mesta Ljubljane že dosegla pomembne uspehe in bodo njeni člani resni konkurenti v raznih kategorijah. Lep napredek pa kažejo tudi nekatera druga društva, odnosno sekcije, kot na primer Železničarji (Ljubljana) Polet (Maribor) in v Trbovljah.

Izbirno tekmovalje študentov ljubljanske univerze v atletiki

Ljubljana, 20. aprila. — Na letnem tekmovanju v Tivolju je bil danes prvi dan izbirnega tekmovalja študentov ljubljanske univerze v atletiki. Nastopilo je okrog 80 tekmovalcev in tekmovalki, ki so postavili nekaj zelo dobrih rezultatov. Omeniti moramo predvsem uspehe Bogdana Milejca, brata znanega metalca diska, v metu krogle in diska, Zupančiča v teku na 100 m zapreko, Dolenc na 100 m ter Šebenik Rožaljo na 800 m.

Rezultati so naslednji: — moški: 110 m zapreke: 1. Zupančič 17,4, 100 m: 1. Dolenc 11,6, 2. Zupančič 11,8, 3. Črepiček 11,9, 400 metrov: 1. Kolenc 56,4, 2. Zvoček 56,5, 3. Lončar 59,5, 1500 m: 1. Jovan 4:28,9, 2. Kovarčič 4:31,3, 3. Mejak 4:32,6; skok v daljino: 1. Črepiček 6,11 m, 2. Zupančič 6,07 m, 3. Čop 5,91 m; skok v višino: 1. Čop 155, 2. Jovanovič 155, 3.—4. Ogrjanovič in Zupančič 150 cm; kroglja: 1. Miller B. 12,06, 2. Furman 11,22, 3. Goljar 10,75; disk: 1. Miller B. 36,91, 2. Furman 35,36, 3. Novak 31,60.

Ženske — 100 m: 1. Habicht 15,8, 2. Krogelj 16,0, 3. Kopriva 16,0; 800 m: 1. Šebenik 2:44,5, 2. Zele 2:50,9, 3. Habicht 2:55,9.

SSD Železničar Ljubljana — amaterska sekcija sključuje za petek 22. t. m. ob 19. uri sastanek vseh članov. Udeležba obvezna.

Kolesarski kros, ki je bil v nedeljo v Beogradu, je vzbudil pozornost številnih gledalcev ob tekmovalni progi, ki je merila 4800 m. Tekme se je udeležilo preko 100 kolesarjev. Najprej so tekmovali juniorji na progi 3600 m. Vozilo je 30 tekmovalcev.

Obtoženi Dočev je rekel, da je bil bolgarski okupacijski korpus podrejen nemški komandi v Beogradu. Iz Beograda je prejel povelja in pošiljal gestapu poročila o situaciji na okupacijskem ozemlju. V štabu korpusa je bil poseben oddelek za zvezo z nemško komando. Korpus je prišel v Srbijo 8. januarja 1942 na podlagi sporazuma med takratno bolgarsko vlado in nemško vrhovno komando. Njegov namen je bil vzdrževati red in varnost na okupiranem ozemlju, zavarovati železniško zvezo med Sofijo in Beogradom ter Skopljem in Beogradom ter zastražiti važne vojaške objekte, ki jih je določila nemška vrhovna komanda. To je bilo neke vrste sodelovanje Bolgarov v vojni proti Jugoslaviji na strani Nemčije, je priznal Dočev. In korpus naj bi pomagal Nemčiji v vojni proti Sovjetski zvezi.

Na predsednikovo vprašanje, ali so imeli akcije skupaj s četniki Draže Mihailovića, je Dočev odgovoril, da sta se v juniju ali juliju 1944 sestala delegata bolgarskega korpusa Angel Popov in delegat četnikov Draže Mihailovića Branimir Nenadov. Pod tem imenom se je skrivaj Andrija Lončarič, ki je bil nedavno v Beogradu obsojen kot špijon neke imperialistične države.

Na predsednikovo vprašanje, kako je bila organizirana propaganda v bolgarskem okupacijskem korpusu, je obtoženi Dočev odgovoril, da je bila v njem propagandna sekcija, katere naloga je bila, skrbeti za borbeno pripravljenost pri četnik. Naloga te sekcije je bila tudi, da je med bolgarsko vojsko netila mržnjo do srbskega naroda. Pred letom 1943, so bili poslani iz Bolgarije v Srbijo posebni predavatelji, ki so predavali pri garnizijah. Med njimi je bil dr. Rajev, ki je trdil, da je bolgarski narod znatno bolj izobražen kakor srbski. Po Srbiji so širili tudi bolgarski list »Polet«, ki je pisal v duhu nemško-bolgarskega prijateljstva. Naloga tega lista je bila tudi dvigati borbeni duh bolgarske vojske in utrjevati željo o hrbti proti sovražniku.

Potem je bil obtoženi Dočev zaslišan o množičnih zločinih v posameznih vaseh. Priznal je, da je vedel za mnoge zločine in da je storil več zločinov tako imenovani obveščevalni vođe, ki je bil pod njegovo komando. Obtoženec je v januarju 1944 prisostvoval v Beogradu konferenci predstavnikov obveščevalnih služb z ozemlja Srbije. Te konference so se udeležili tudi predstavniki gestapa in nemške obveščevalne službe. Po vrnitvi s te konference je v Nišu poročal o nji komandantu korpusa Ivanovu, potem pa so bili storjeni ukrepi za poostreitev borbe proti vsem tistim, ki so podpirali narodnoosvobodilno gibanje.

PRESKRBA

DELITEV JESPRENJA IN FIZOLA

Poverjenstvo za trgovino in preskrbo MLO v Ljubljani obvešča potrošnike, da si lahko nabavijo na odrezek živilskih nakazni za mesec april fizol in jesprenj v naslednjih obrobih:

- TD-a jam. 1 kg jesprenja, 1 kg fizola
- TD-a 0,75 jesprenja, 0,75 fizola
- R-2 1 kg jesprenja, 1 kg fizola
- TD-b 0,75 kg jesprenja, 0,75 fizola
- R-2 1 kg jesprenja, 1 kg fizola
- TD 0,75 kg jesprenja, 0,75 kg fizola
- R-2-a 0,75 kg jesprenja, 0,75 kg fizola
- SD 0,50 kg jesprenja, 0,50 kg fizola
- LD 0,50 kg jesprenja, 0,50 kg fizola
- Nav 0,50 kg fizola
- OM-1 0,50 kg fizola
- OM-2 0,50 kg jesprenja, 0,50 fizola
- GD (na vse 4 tedenske karte) 1 kg jesprenja, 1 kg fizola

Mžol se deli na odrezek št. 2, jesprenj pa na odrezek št. 3 dopolnilno preskrbe. GD prejmejo fizol na odrezek št. 2 dopolnilno preskrbe in sicer za vsak odrezek tedenske karte po 250 gramov, jesprenj pa na levo polovico glave in sicer na vsako polovico glave tedenske nakaznice po 250 gramov. Gornji dodatek fizola in jesprenja dele vse prodajalne živil do vključno 30. t. m.

DELITEV MARMELADE

Potrošniki mesta Ljubljane si lahko nabavijo marmelado in sicer Doj, OM-1 in OM-3 po 1 kg, Nav pa po 0,50 kg.

SD 0,50 kg dele na posebno »Nakaznice MLO Ljubljana mesto«, na odrezek št. 1. Marmelado dele vse prodajalne rac. živil.

BELA MOKA ZA BOLNIKE IN DAJALCE KRVI

Belo moko na dodatne nakaznice za bolnike in dajalce krvi si potrošniki lahko nabavijo v naslednjih prodajalnah živil: poslovalnice »Prehramne«: Vodnjakov trg, Tyrševa c. 86, Vodnikov 181, Vodovodna 68, Celovška c. 85, Medvedova c., Bernekorjeva ul., Pokopniška ulica, Prisojnikova c. 91, Božna dolina C. 94, Galjeva ulica 8, Napoleonov trg, Tyrševa cesta 81; poslovalnice potrošniške zadrage: Dolenska cesta 53, Poljanska cesta, Karlovska cesta, Zaloška cesta 86, Pred konjušnico, Stritarjeva ulica, Št. Vid, Stožice, Zalag ter Industrijska magracina »Saturus« in Veveč.

Poleg navedenih lahko dele belo moko tudi poslovalnice, ki jo imajo še na zalogi.

KONCERTI

Koncerti Berlosa Faustovo pogubljenje bo ponovljen še v ponedeljek 25. aprila ob 20 v Unionu. Za koncert vlada veliko zanimanje, saj prekrasno delo zasluki. Izvajalci leti, kakor na prvih dveh izvajanjih. Vstopnice od danes naprej v Knjižarni muzikalijski Kongresni trg.

VI. koncert za mladino, klavirski večer pianista Marijana Lipovčiča bo v soboto 23. aprila ob 18. v Filharmoniji. Pianist Lipovčič bo izvajal Chopina, Smetano, Debussyja, Albaniza, Liszta in dve svoji skladbi. Sporedi od petka dalje v Knjižarni muzikalijski. Mešani zbor tehnične srednje šole in gradbenega tehnikuma pod vodstvom Korošca bo koncertiral v soboto 23. aprila ob 20. v dvorani Ljudskega gledališča v Mostah, 1033.

Zapustil nas je v 67. letu starosti naš predobri ljubljani mož, oče, brat, svak in stric Ivan Delpin.

IVAN DELPIN

višji nadzornik proze v pokojju

Truplo počiva na Zalah v kapelici av. Nikolaja. Pogreb bo v četrtek 21. aprila ob 16.30 izpred viške cerkve na Viču na viško pokopališče.

Ljubljana, Podgora pri Gorici, Zagreb, Jurdani, Permani, Il. Bistrica, 19. aprila 1949.

Zalujčki: žena Marija, sin dr. Cvetko, hčerka, Bratig, Anka in družina: Delpin, Dekleva, Brelgar, Maletič, Stročič in ostalo sorodstvo

OBVESTILA

DNEVNE VESTI

Razstava del slovenskih impresionistov je odprta v Moderni galeriji v Ljubljani dnevojno od 8-18 ure. 991

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani vabi ob priliki kongresa prištevane miru vse tovarise zdravniške na manifestacijsko zborovanje, ki bo v petek 22. aprila ob 19. uri v predavalnici Interne klinike. Referiral bo tovaris dekan profesor dr. Božidar Lavrič.

Boljanski študentskega lista, Četrtek, 21. t. m. ob 18.30 je sastanek v uredništvu Frančiškanska ul. 5-I. Bodite točni — udeležba obvezna. 1035

V petek 22. aprila ob 20 bo roditeljski sastanek v Domu igre in dela — Moste, Savska kolonija. Referat tov. Vrezoz Dubravke: »Zvijenje otrok v Domu igre in dela«. Vabljeni vsi starši in prijatelji otrok.

Prirodoslovni muzej v Ljubljani bo v svrhu splošne ljudske izobrazbe prirejal v svojih dvoranah poljudnoznanstvena predavanja. Prvo predavanje o volku, risu in medvedu bo danes popoldne ob 16. uri (točno).

Skupščina mestnega odbora Rdečega križa je zaradi prekopa narodnih herojev v nedeljo 24. t. m. preložena na sredo 27. t. m. ob isti uri in na istem kraju, ki je bilo prvotno javljeno, t. j. ob 9. uri zjutraj v dvorani ministrstva za zdravstvo Sv. Petra cesta 2.

Boljariji RK mesta Ljubljane! Obvezno predavanje za vse bolničarje RK se vrši v petek 22. t. m. ob pol 20. uri v mikrobiološkem inštitutu Splošne bolnice. Predaval bo asistent tov. Baniš Stanko o »prirodni imunosti«.

Obvestilo

V bližnjih dneh bo založba »Rad-ae« dostavila vsem knjigarnam skladbe »Prvomajska himna« od tov. Pivovir-Logar. Upravam SKUD, kot tudi posameznim pevskim zborom svetujemo, da si to skladbo takoj nabavijo ter s tem omogočijo zborom takojšen pričetek vaj, tako, da bi s pesmijo lahko nastopili že v prvomajskih povokah in prireditvah.

V primeru, da si interesi iz kakršnega koli razloga ne morejo nabaviti skladbe v bližnji knjigarni, naj jo naroče direktno v založbi »Rad-ae«, Beograd, Skadarska 33.

Račun pošljite na kulturno-prosvetni oddelek Glavnega odbora Zveze sindikatov Slovenije, Miklošičeva 22-11.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA ČETRTEK 21. IV. Poročila so ob: 6.10, 7.00, 13.30, 15.30, 19.30 in 22.00 uri. Sledje važnejše oddaje: 6. Slovenske narodne pesmi — 6.30 do 7.30 Veder jutranji spored — 13.40 Pester občinski spored — 15.00 Kulturni pregled — 15.10 do 16.00 Igrajo in pojo znani umetniki — 17.15 Prensos drugega polčasa nogometne tekme med ASC St. Johann iz Basla in sindikalno reprezentanco Ljubljane (prenos v Sijonina) — 18.30 Blaž Armič: »Simfonija dela« — Igra Mali orkester Radia Ljubljana P. v. Alberta Dermalja — 19.00 Radijski dnevniki — 19.10 Ivan Rupnik: Pesem mrtvih proletarcev (Zbor CDJA) — 19.40 Po Koroskem po Kranjskem... — 20.00 Zdrav. predavanje — Dr. Pertl: Spolne bolezni na podeželju — 20.15 Samospeve slovenskih skladateljcev poleg tenorista Janez Lipušček, pri klavirju Danilo Svara — 20.30 Literarna oddaja — Ovir: Sarajeva šola — 21. Poje zbor »Kolo« in Šibenika p. v. D. Daneva — 21.15 Slovenska umetna glasba (prenos v Zagreb) — 22.30 Nočni koncert.

DNEVNI SPORED ZA PETEK 22. IV.

Poročila so ob: 6.10, 7.00, 13.30, 15.30, 19.30 in 22.00 uri. Sledje važnejše oddaje: 6.00 Polke — 6.30-7.30 Jutranji koncert — 18.40 Zabavni spored a plošč — 14.50 Gospodarski pregled — 15.00 Igra Mali ansambel Radia Ljubljana p. v. Alberta Jermola — 15.45 Ramovš Primož: Trio za klarinet, oboo in fagot. Izvajajo: Olivieri, Bigotti in Zemva Fran — 18.00 Igra godba na pihala Doman JA p. v. Stepana Dieka — 18.30 Pogovorni pomeni — 18.50 Glasbena medijera — 19.00 Oddajni za ljudsko odboje — 19.20 Glasbena medijera — 19.40 Romane Rimskoga-Korzkova — 20.00 Prensos akademije KPJ iz Uniona — 22.30 Komorni orkester izvajajo vedro glasbo — 23.00 Komorna ura noturnov in serenad. Sodelujejo: Manja Mlejnik, Karlo Rupel, Pavel Sivio.

KINO

LJUBLJANA UNION: Zaprti. MOSKVA: Sovjetski film »Lenin Oktobra« (brez tednika). — Predstave ob 16.15, 18.15 in 20.15.

SLOGA: Angleski film »Oliver Twist« (brez tednika). Zaradi dolžine filma predstave ob 15.30, 18 in 20.30.

TEJLA: Sovjetski film »Rdeča ruta«, tednik — predstava ob 20.

SISKA: Češki film »Sirena«, tednik. — Predstava ob 20.

MARIBOR PARTIZAN: Sovjetski film »Po svetem pravem slovesku«, tednik.

UDAENIK: Francoski film »Nadaljujemo Francosko«, tednik. Predstave ob 16.30, 18.30 in 20.30.

CELJE METROPOL: Sovjetski film »Mlada garda«, 21. del, tednik.

DOM: Avstrilski film »Otroci Pratra«, tednik.

KAMNIK: Sovjetski film »Clovek s puško«, tednik.

KRANJ MESTNI: Sovjetski film »Sinova«, tednik.

PTUJ: Sovjetski film »Sinja pot«, tednik.

KINOOPERATERSKI STROKOVNI IZPITI Komisija za kinematografijo LRS poziva vse kinooperaterje, ki še niso opravili strokovnega izpita, da se pisмено prijavijo pri Komisiji za kinematografijo LRS v Ljubljani najkasneje do 7. maja 1949. Predložiti je treba: 1. Prijavo kolikovo v dim 10 z navedbo podatkov in izjavo, če je že poprej opravil izpit ali ne. 2. Sprisovalce, da se je izučil obrtne stroke ali da je uspešno opravil kinooperaterski tečaj. 3. Potrdilo kako dolgo je bil na praktičnem delu v kinokabinu. 4. Potrdilo, da je dovršil 18. leto. Izpit bodo kandidati opravljali po Pravilniku o opravljanju izpita za kinooperaterje, objavljen v Uradnem listu LRS št. 1 od 4. I. 1947. Val kandidati bodo o času in kraju izpita pravočasno pisмено obveščeni. — Komisija za kinematografijo vlade LRS, Ljubljana, Dalmatinova 5.

PREMIJE

200.000, 300.000, 600.000 dinarjev

bodo izžrebane 30. aprila 1949

Zrebanje se vrši vsak dan

Srečke dobite pri Jugoreklam, Kolektura srečk, Ljubljana, Tyrševa c. 11; Maribor, Slovenska ulica; Celje, Prešernova ulica in pri prodajalcih

Zamenjajte že izžrebane srečke za nove. Z zameno že izžrebane srečke lahko dobite glavne dobite

KOLEKTURA SREČK DRZAVNE RAZREDNE LOTERIJE, LJUBL